

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

til

Stutteri Strandagergård

Fredskovvej 10, 5883 Oure

Afgjort den 6. august 2024

Svendborg
Kommune

Datablad

Husdyrbrugets navn og adresse	Stutteri Strandagergård Fredskovvej 10 5883 Oure
Ansøger og kontaktperson	Strandagergård ApS Fredskovvej 10 5883 Oure Tlf. 40166421 abildskov@vetnet.dk
Ejer af ejendommen	Strandagergård ApS Fredskovvej 10 5883 Oure
Ejendomsnummer	4797536004
Matrikelnummer	58a Oure By, Oure, ejendommens hovedmatrikel 14e Oure By, Oure, placering af læskur
Virksomhedens art	Hestestutteri
CHR-nummer	18264
CVR-nummer	27026699
Virksomhedstype	Hestehold med et produktionsareal på mere end 200 m ² og en ammoniakemission under 750 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V. Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	225480 (21. november 2021)
Godkendt produktionsareal	296 m ² i 3 staldafsnit
Journal nr.	21/7489
Øvrige afgørelser	Der er meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen fra Kystdirektoratet. Der skal meddeles byggetilladelse og dispensation fra skovbyggelinjen.

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.
Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Meddelelse om afgørelse

Svendborg
Kommune

Strandagergård ApS
Fredskovvej 10
5883 Oure

**Miljø og Teknik
Natur og Miljø**
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00
landbrug@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 b, stk. 1 til Stutteri Strandagergård, Fredskovvej 10, 5883 Oure.

Husdyrbruget reguleres med denne tilladelse for første gang efter den reviderede husdyrbruglov fra 2017.

Der meddeles med denne tilladelse dispensation fra afstandskrav

- for læskur: til naboskel og skel til privat fællesvej;
- for Hestestald 1 til naboskel, skel til privat fællesvej og beboelse på samme ejendom;
- for Hestestald 2 til naboskel og skel til privat fællesvej.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 6. august 2024

Godkendt: Ida Marie Andersen

Afgørelsen om tilladelse er annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk/nyheder/hoeringer-og-afgoerelser den 6. august 2024.

Klagefristen udløber den 3. september 2024 (4 uger efter annoncering af afgørelsen om tilladelse).

Søgsmålsfristen udløber den 6. februar 2025 (6 mdr. efter annoncering af afgørelsen om tilladelse eller efter en klagenævnsafgørelse).

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Strandagergård ApS, Fredskovvej 10, 5883 Oure har søgt om tilladelse efter husdyrbrugloven til husdyrbruget på ejendommen Fredskovvej 10, 5883 Oure. Ansøgningen omfatter tilladelse til et

- uændret produktionsareal til heste i Hestestald 1,
- et øget produktionsareal til heste i Hestestald 2
- opførelse af et læskur til heste samt
- lovliggørelse af husdyrbrugets hønseshold.

Efter ændring af husdyrbrugloven i 2017 er husdyrtilladelser og - godkendelser ikke længere baseret på antal dyr eller dyreenheder men i stedet på antal m² produktionsarealer, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Dette giver mulighed for en større fleksibilitet i produktionen, idet en eventuel stigning i produktiviteten kan rummes indenfor tilladelsen, så længe de gældende dyrevelfærdsregler om arealkrav for de opstaldede dyretyper overholdes.

I ansøgningen er det totale produktionsareal angivet til 296 m² fordelt i eksisterende staldbygninger – se placeringen af anlæggene på nedenstående kort.

Placeringen af det ansøgte anlæg på Fredskovvej 10

Produktionen af husdyrgødning består af dybstrøelse fra hesteboksene og hønseshus. Staldene tømmes for gødning et par gange årligt. Hestene er på græs en stor del af året. Den opsamlede

dybstrøelse fra staldene oplagres i markstakke/køres direkte fra stalden til udspredning i markerne et par gange om året.

Hestestald 1 og 2 og hønsehus er i eksisterende bygninger på ejendommen. Læskuret opføres væk fra eksisterende bebyggelse. Svendborg Kommune vurderer, at de landskabelige værdier området ikke påvirkes, da læskuret er omkranset af bevoksning.

Husdyrbruglovens afstandskrav er ikke alle opfyldt. Der er meddelt dispensation fra afstandskravene, da det er vurderet, at det ikke er fundet med gene eller forurening samt at alternativet vil være at opføre nye bygninger på ejendommen.

Ammoniakudledningen fra den ansøgte produktion er beregnet til 154 kg NH₃-N/år i ansøgt drift. Da udledningen er mindre end 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om overholdelse af BAT.

Ifølge beregningerne i det digitale ansøgningsssystem medfører det ansøgte en lille stigning i ammoniakudledningen fra husdyrbruget i forhold til driften for 8 år siden. Påvirkningen af næringsstoffølsomme naturområder og øvrige beskyttede naturområder i området er dog beregnet til at være så begrænset, at den ikke vil medføre ændringer af disse naturområder. De gennemførte beregninger viser, at husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt.

Dyre- og plantearter omfattet af særlig beskyttelse vurderes heller ikke at blive påvirket af den ansøgte drift.

Husdyrbruglovens grænser for lugt er overholdt.

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om støj. Svendborg Kommune vurderer at støjgrænserne kan overholdes

Der forventes ingen ændringer i antallet og tidspunkter for transporter til og fra ejendommen. Omkring halvdelen af transporterne foregår med lastbil på hverdage, heraf nogle på alle tider af døgnet.

Ud fra ansøgers beskrivelse af driften, og da alle husdyranlæg ligger i god afstand fra nabobeboelser, vurderer Svendborg Kommune, at de ansøgte ændringer ikke vil forårsage væsentlige gener fra støj, støv, lys, transport eller forekomst af skadedyr, når de stillede vilkår og gældende regler på området overholdes.

Håndteringen af olie og affald reguleres af generelle regler, som er umiddelbart gældende og skal overholdes af ansøger. Med den ansøgte drift tilføjes ikke nye risikomomenter i forhold til miljøuheld.

Samlet vurderer Svendborg Kommune, at den ansøgte drift af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	1
Meddelelse om afgørelse	2
Resumé	3
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
Lovgrundlag	7
Afgørelse med vilkår	8
Generelle forhold	11
Retsbeskyttelse.....	11
Klagevejledning.....	12
Søgsmål.....	14
Miljøteknisk redegørelse	15
Vurdering af ansøgning.....	15
Ejendomsforhold.....	15
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	15
<i>Samdrift med andre husdyrbrug</i>	15
<i>Biaktiviteter</i>	16
Husdyrbrugets placering	16
<i>Afstandskrav</i>	18
<i>Landskabelige hensyn</i>	28
<i>Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.</i>	29
Husdyrbrugets anlæg og drift	33
<i>Produktionsareal</i>	33
<i>Ammoniakemission og BAT</i>	35
<i>Ventilation</i>	36
<i>Rengøring</i>	36
<i>Ressourceforbrug – energi og vand</i>	36
Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....	37
<i>Ammoniakdeposition til naturområder</i>	37
<i>Kategori 1-natur</i>	39
<i>Kategori 2-natur</i>	40
<i>Kategori 3-natur</i>	40
<i>Øvrig natur – udpegningsgrundlag for Natura 2000-område</i>	50

Øvrig natur – § 3 beskyttede naturområder	50
Samlet naturvurdering	51
Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	51
Lugt.....	54
Støj	56
Rystelser	59
Transport.....	60
Støv	60
Lys	60
Skadedyr.....	61
Affald.....	62
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	62
Gødningsproduktion og -håndtering	63
Spildevand og tagvand.....	63
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin.....	63
Egenkontrol og overvågning.....	64
Driftsforstyrrelser og uheld	64
Offentlighed.....	64
Konklusion	65
BILAGSOVERSIGT.....	66
Bilag 1. Ansøgers miljøansøgning.....	67
Bilag 2. Situationsplaner og opmåling af produktionsarealer	71
Bilag 3: Dispensation fra kystdirektoratet	76
Bilag 4: Retningslinjer for indretning af tankpladser.....	83

Indledning

Svendborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til husdyrproduktionen på ejendommen Fredskovvej 10, 5883 Oure. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, første gang den 29. marts 2021 som skema nr. 226567. Skemaet er erstattet af skema nr. 225480 indsendt 21. november 2021. Svendborg Kommune har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen og supplerende oplysninger har afgjort sagen på baggrund af de samlede informationer, som er modtaget.

Der er ikke tidligere meddelt tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugloven til husdyrproduktion på Fredskovvej 10. Der er i 2018 anmeldt et hestehold på ejendommen på under 200 m². Det er dette hestehold er nu udvides.

Svendborg Kommune er myndighed og meddeler tilladelse og fører efterfølgende tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Tilladelsen er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse om tilladelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de meddelte vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven² med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse³, husdyrgødningensbekendtgørelse⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Husdyrbruget er etableret efter 1. august 2017 og har ikke efterfølgende søgt om ændringer, der kræver tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugloven. Ammoniakemissionen fra anlægget beregnes i ansøgningen til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og der er ikke tale om et IE-husdyrbrug⁵. På den baggrund meddeles tilladelsen efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Svendborg Kommune har orienteret de matrikulære naboer om et udkast til afgørelsen og vurderet at der ikke er andre parter. Udkast til miljøtilladelse har været i orientering hos naboer i perioden 27. juni – 2. august 2024. Der er ikke indkommet høringssvar.

---

² Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 300 af 20. marts 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁴ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning. Bek. Nr. 2243 af godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 300 af 20. marts 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ IE-husdyrbrug: Husdyrbrug med flere end 750 stipladser til søer, flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Strandagergård, Fredskovvej 10, 5883 Oure i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven. Tilladelsen omfatter anlæggene på ejendommen Strandagergård, 58a Oure By, Oure med stuttedrift.

Tilladelsen meddeles til ejer af husdyrbruget, Strandagergård ApS, Fredskovvej 10, 5883 Oure, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Samtidig meddeles der dispensation efter husdyrbruglovens § 9 i forhold til afstandskrav til naboskel, privat fællesvej og beboelse på samme ejendom.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget og anses for at være taget i brug ved meddelelsen, idet der er tale om lovliggørelse af en udvidelse i antallet af hestebokse. Tilladelsens vilkår gælder umiddelbart, medmindre et senere tidspunkt er angivet i det enkelte vilkår. Hvis hele tilladelsen ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, tilladelsen er meddelt, bortfalder den ikke udnyttede del.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Tilladelsen meddeles på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Nyt byggeri

1. Bygningen læskur skal placeres som vist på bilag 2
2. Det nye læskur må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan (m)	Højde (m)	Taghældning (°)
Læskur	48	3,5	15
Hønsehus	34	5,4	30

Dispensation fra afstandskrav

3. Læskur må placeres
  - 5 m fra nordlig vejstrækning
  - 5 m fra vestlig vejstrækning
  - 5 m fra naboskel
4. Hestestald 1 må placeres
  - 4 m fra privat fællesvej
  - 8 m fra naboskel
  - 12 m fra beboelse på samme ejendom
5. Hestestald 2 må placeres
  - 6 m privat fællesvej

- 4 m fra naboskel

Farvevalg

6. Nyt byggeri skal etableres i afdæmpet farvevalg, samme eller tilsvarende materialer og farver, som de eksisterende driftsbygninger.

Produktionsstørrelse og staldindretning

7. Der gives tilladelse til to husdyranlæg med et samlet produktionsareal på 296 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med de staldsystemer, som er angivet i den efterfølgende tabel, og med de angivne dyretyper og græsningstider.

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Hestestald 1	Heste dybstrøelse	135	78	Dybstrøelse
Hestestald 2	Heste dybstrøelse	525	136	Dybstrøelse
Læskur	Heste dybstrøelse	48	48	Dybstrøelse
Høns	Høns	34	34	Skrabe og Friland, Gulvdrift uden kummer

Rengøring

8. Staldanlæggene skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

9. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) Dagperiode	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer) Aftenperiode- og søn- og helligdage	Alle dage kl. 22-7 (½ time) Natperiode	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
Blandet bolig og erhverv	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Åben og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden indenfor den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

10. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.
  - Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.
  - Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
  - Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

11. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til støvgener udenfor husdyrbrugets areal, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
12. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

13. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
14. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Retningslinjer for tankpladser

15. *Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 4.*
16. *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Svendborg kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*

Generelle forhold

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og tilladt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for f.eks. siloanlæg, faste pladser med afløb samt fortanke og opsamlingsbeholdere til restvand m.v.

Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold eller overdragelse af ansvaret for driften til andre.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager for krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Svendborg Kommune.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen medmindre, husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for dette.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for meddelelsen af denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at du ikke nødvendigvis er klageberettiget, selvom du er høringsberettiget.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentliggjort. Da afgørelsen er annonceret på Svendborg hjemmeside den 6. august, er klagefristen 3. september 2024.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet gennem Klageportalen via følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk>. Klageportalen kan også tilgås via www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

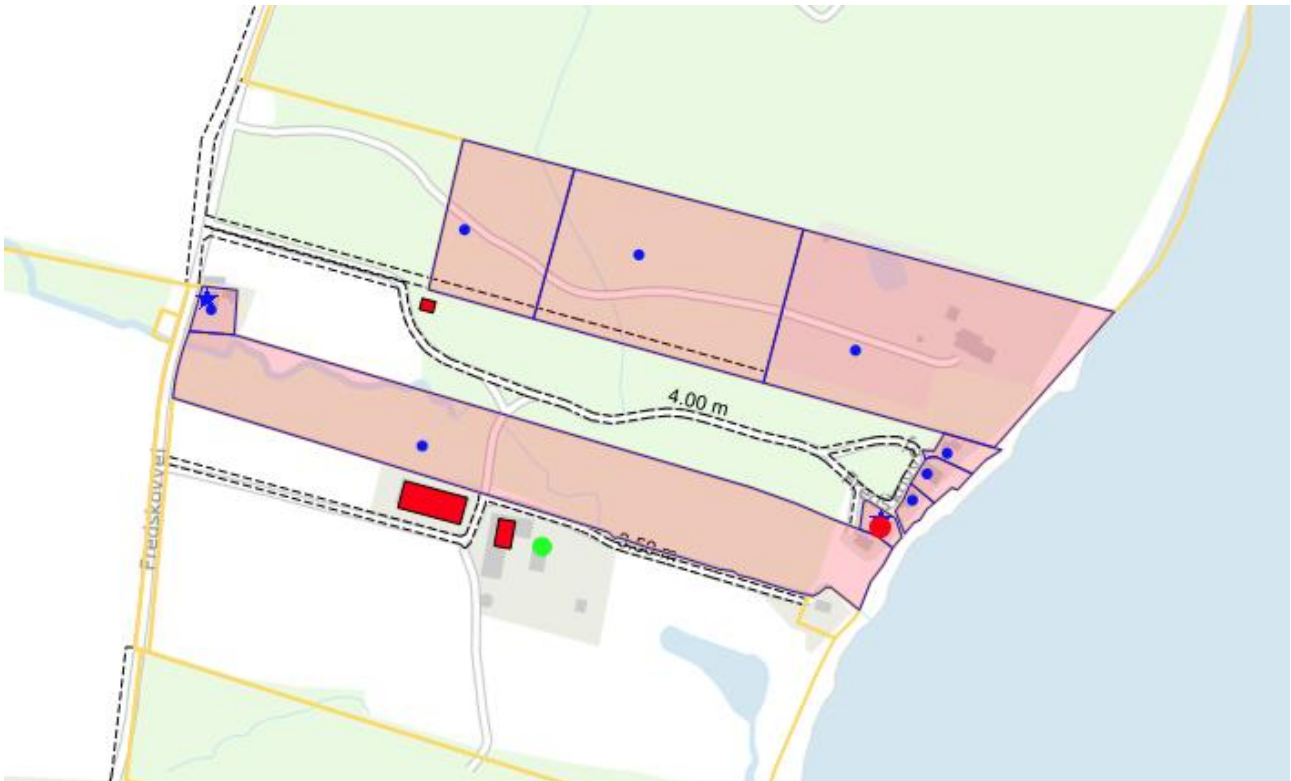
Gebyret er som udgangspunkt 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside via linket <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om din anmodning kan imødekommes.

Svendborg Kommune giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest 3 uger efter klagefristens udløb videresender Svendborg Kommune klagen til behandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet sammen med kommunens bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen og er eller kan være klageberettigede:

Ansøger og ejer:

- Strandagergård ApS, Fredskovvej 10, 5883 Oure

Matrikulære naboer

- Naboer, dvs. ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til matrikel 58a og 14e Oure By, Oure, hvor anlæggene er beliggende

Naboer som er hørt i forbindelse med dispensationer fra afstandskrav

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger, råd og organisationer

- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Foreningen Greenpeace Danmark (info.dk@greenpeace.org)
- Det Økologiske Råd (husdyr@ecocouncil.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (svendborg@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til Kystdirektoratet

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt og har været offentligt bekendtgjort.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 6. februar 2025 (6 måneder efter godkendelsen er meddelt og offentliggjort).

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøtekniske redegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i tilladelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om tilladelse til husdyrbruget.

I det indsendte digitale skema i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 225480, version 8) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omkringboende og nærliggende naturområder. Desuden er der redegjort for, at ammoniakemissionen er mindre end 750 kg NH₃-N pr. år og, at den bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af emissionen er anvendt.

Ansøgers redegørelse for det ansøgte er vedlagt som Bilag 1. Svendborg Kommune har vurderet husdyrbruget ud fra beskrivelserne heri, supplerende oplysninger og præciseringer fra ansøger samt beregningerne i det digitale ansøgningsskema.

Vurdering af ansøgning

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgers redegørelse for projektet, supplerende oplysninger, som er modtaget i forbindelse med sagsbehandlingen samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Ansøgers miljøansøgning er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Stutteri Strandagergård, Fredskovvej 10, 5883 Oure. Ansøger og ejer pt. er ifølge tingbogen Strandagergård ApS, Fredskovvej 10, 5883 Oure, der også er ejer af dyreholdet ifølge det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). Ejendommen drives under CVR-nr. 27026699.

Ejer er ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse, samt at eventuelle ansatte på ejendommen er bekendt med tilladelsens vilkår.

Svendborg Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at tilladelsen på afgørelsestidspunktet er rettet mod den korrekte juridiske enhed.

Tilladelsen følger ejendommen ved ejerskifte.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ejendommen Fredskovvej 10 er noteret i Geodatastyrelsens matrikelregister som en landbrugsejendom med et jordtilliggende på 24,6 ha fordelt på 3 matrikelnumre. Det eksisterende husdyranlæg og øvrige driftsbygninger ligger på ejendommens hovedmatrikel 58a Oure By, Oure, mens det ansøgte læskur ønskes placeret på matrikelnummer 14e Oure By, Oure ca. 135 m fra ejendommens hovedbygning.

Ansøger ejer en række andre ejendomme herunder Knøsevej 19, 5892 Gudbjerg Sydlyn, hvor der også er heste.

Det er Svendborg kommunes vurdering, at de to husdyrbrug er to separate ejendomme, idet de er beliggende på to samlede faste ejendomme, som defineret i udstykningslovens §2 med hver deres ejendomsnummer. Udgangspunktet vil derfor være, at de skal tillades, som to selvstændige ejendomme, medmindre de to anlæg er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet. Indledningsvis vil Svendborg Kommune vurdere, om de to ejendomme er forureningsmæssigt forbundne.

Forureningsmæssigt forbundet

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der forureningsmæssigt samdrift, hvis der er 100 m eller mindre de to husdyrbrug eller hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller 50 % kortere end geneafstanden. Der er ti kilometer mellem de to ejendomme og meget lav lugtpåvirkning fra Fredskovvej 10 (26,1 m). Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er tale om forureningsmæssig samdrift, hvorfor det ikke er relevant at vurdere på driftmæssig og teknisk forbundethed.

Biaktiviteter

Biaktiviteter er aktiviteter, der i øvrigt finder sted på ejendommen, men som ikke er omfattet af husdyrbruglovens bestemmelser, men som kræver tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Med henblik på at kommunen kan vurdere den samlede miljøpåvirkning af omgivelserne og desuden træffe samtidige afgørelser, skal ansøger oplyse, om der allerede udføres eller samtidig indgives ansøgning om andre aktiviteter på husdyrbruget, som kræver godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af denne lov. Ansøger har oplyst at dette ikke forekommer.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger, som indikerer, at der på ejendommen forekommer andre aktiviteter omfattet af krav om tilladelse eller godkendelse og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Husdyrbrugets placering

Husdyrbrugets hovedanlæg ligger i landzone 2,4 km øst for Oure By ud mod kysten.

Der ansøges om at udnytte et eksisterende maskinhus samt en tiloversbleven landbrugsbygning til heste. Der ansøges desuden om opførelse af et nyt læskur og lovliggørelse af et hønsehus.

Beliggenheden af husdyrbrugets bygninger ses på figuren herunder.

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- Bygningen læskur skal placeres som vist på bilag 2
- Læskuret og hønsehus må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan (m)	Højde (m)	Taghældning (°)
Læskur	48	3,5	15
Hønsehus	34	5,4	30

Afstandskrav

Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 og § 8 gælder ved etablering af nye stalde og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt ved udvidelse eller ændring af eksisterende anlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Der er desuden forbud mod at etablere, udvide eller ændre stalde og gødningsopbevaringsanlæg i eller inden for 10 m af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i husdyrbrugloven.

Der sker mindre udvidelser af boksareal i hestestald 2 samt nyopførsel af et læskur og en lovliggørelse af hønseholdet. For Hestestald 1 det gælder der, at produktionsarealet er det samme som hidtil, men da at første godkendelse efter husdyrbrugloven gælder hele anlægget og da der er overskridelser på enkelte afstandskrav, skal det vurderes, om der kan meddeles dispensationer efter husdyrbrugloven på eksisterende anlæg. Det vurderes derfor, at alle fire staldafsnit er omfattet af alle tre afstandskrav.

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder. Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Område	Afstandskrav	Afstand læskur	Afstand boks hestestald 2	Afstand Hestestald 1	Hønsehus
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	877 m*	977 m*	991 m*	948 m*
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	826 m*	911 m*	933 m*	890 m*
Nabobeboelse	50 m	106 m (Fredskovvej 14)	137 m (Fredskovvej 14)	169 m (Fredskovvej 10A)	179 (Fredskovvej 10A)

*Alle udpegninger er et rekreativt lokalplanlagt om omkring campingpladsen ved Knarreborg Mølle nord for husdyrbruget. Dele af området er byzone og dele ikke.

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen ammoniakfølsomme naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstands krav	Hestestald 2	Hestestald 1	Læskur	Høns
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	>67 m*	40 m*	135 m	28 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	> 2km Lundeborgva ndværk boring 156	>2 km Lundeborg vandværk boring 156	> 2km Lundeborg vandværk boring 156	> 2km Lundeborg vandværk bring 156)
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	34 m	22 m	36 m	93 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	6 m	4 m	6 m	30 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	>25 m	>25 m	>25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	21 m	12 m	135 m	24 m
7) Naboskel	30 m	4 m	8 m	4 m	53 m

*Ansøgers oplysninger omkring placering

Vurdering af afstandskrav for læskur

Som det fremgår af ovenstående tabel, er afstandskravet for privat fællesvej og afstandskravet til naboskel ikke overholdt for læskuret. Ansøger har søgt om en placering, som ligger uden for den fold, hvor dyrene går. Folden er markeret med blå pil på figuren herunder. Ansøger har redegjort

for at folden lejlighedsvis er for våd til at blive anvendt til græsning og at det derfor kan være nødvendigt, at dyrene ikke anvender denne fold men andre folde og fortsat læskur.

Røde markeringer viser grænserne for områder, hvor afstandskrav til vej (15 m) og naboskel (30 m) er overholdt. Det fremgår af billedet, at det ikke på folden kan lade sig gøre at overholde afstandskravet til begge naboskel, samt at den gule placering kunne muliggøre at afstandskravet til privat fællesvej bliver overholdt. Blå pil viser folden, hvor dyrene går.

Afstandskrav til naboskel

Det er Svendborg Kommune vurdering, at det på foldstykket ikke er muligt at overholde afstandskrav naboskel, idet der ikke er nogen steder på det smalle foldstykke, hvor der 30 m til naboskellet både til matrikel 24e Oure By, Oure og Matrikel 9f Oure By, Oure, idet folden kun er 54 m bred. På denne baggrund vil Svendborg Kommune vurdere, om der kan meddeles dispensation til afstandskravet.

Afstandskrav til privat fællesvej

Den ansøgte placering overholder ikke afstandskrav til privat fællesvej. Der går en privat fællesvej nord for det placerede læskur samt i en bue vest om læskuret. En placering længere mod øst ville kunne overholde denne dette afstandskrav. Det fremgår af nedenstående ortofoto fra kort og matrikelstyrelsen, at den alternative placering er placeret i fredskov. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at læskuret ikke falder ind under skovlovens §10 nr. 4 eller § 9 nr. som omhandler naturpleje af fredskovspligtige arealer, idet foldarealet som dyrene afgræsser, ikke er underlagt fredskovpligt. Det kan derfor ikke opføres på et fredskovpligtigt areal⁶. Det vil også være muligt at

⁶ Lov om skove, LBK nr. 690 af 26/05/2023

placere læskuret, så det overholder afstandskravet til det ene vejstykke, men Svendborg Kommune vurderer, at den valgte placering i en granbevoksning er mindst skæmmende rent landskabelige, i det den ikke ses fra vejen. Hvor placeringer som ligger op ad det ene vejskel og væk fra det andet vil være uden for bevoksningen og dermed synligt for forbigående og kan også genere udsynet.

Grøn træmarkering viser fredskovspligtigt areal, hvor der ikke kan opføres læskure, som ikke relateret til pleje af det fredskovspligtige areal. Gul markering viser hvor læskur ville skulle placeres hvis det skulle overholde afstandskravet til vej.

Dispensation til afstandskrav til naboskel for læskur

Ansøger har søgt om en placering, som ligger 6 m fra naboskel til matrikel 24e. Svendborg Kommune har vurderet, at det ikke er muligt at overholde afstandskrav til naboskel på folden. Det vurderes, at den valgte placering er den mindst landskabeligt skæmmende idet læskuret placeres i en granbevoksning, som gør, at den ikke er synlig fra vejen. Svendborg Kommune vurderer, at ejeren af matrikel 24e skal høres. Der er ikke indkommet hørings svar.

Dispensation for afstandskrav til vej for læskur

Læskuret er ansøgt placeret med en afstand på 5 m til den nordlige vejstrækning og 5 m fra den vestlige vej. Det vurderes, at den vestlige vej anvendes som adgangsvej for ejere og beboere på matriklerne 14m, 14l, 14i og 14k Oure By, Oure. En placering længere mod øst vil kollidere med fredskovspligtigt areal som ikke i dette tilfælde, kan anvendes til placering af læskur. En placering på folden vest for vejen vil gøre det umuligt at anvende læskuret i perioder, hvor

folden er for våd. Svendborg kommune vurderer at dette kan skabe yderligere miljøproblemer med optrådte arealer, hvor græsdækket ikke kan opretholdes. Samtidig vurderes det, at en placering i grantykningen øst for vejbuken er den mindst landskabeligt skæmmende. Svendborg kommune meddeler derfor dispensation til afstandskrav til vejbuken mod vest fra læskuret og vejstrækket mod nord for læskuret. Svendborg Kommune vurderer, at ejere og beboere på matriklerne på matriklerne 14m, 14l, 14i og 14k Oure By, Oure skal høres. Der er indkommet to forespørgsler men ingen høringssvar.

Afstandskrav Hestestald 1

Som det fremgår af ovenstående tabel, er afstandskravene til naboskel, privat fællesvej og beboelse på samme ejendom ikke overholdt for Hestestald 1.

Der er tale om en eksisterende bygning, som anvendes til hestehold allerede i dag, hvor det eksisterende produktionsareal godkendes. Svendborg kommune vurderer, at alternativet til at anvende den eksisterende tidligere svinestald vil være at opføre en ny hestestald. Når der er anvendelige bygninger på ejendommen, skal disse anvendes jf. tidligere klagenævnsafgørelser og dette vil kollidere med kravet om erhvervsmæssig nødvendighed. Svendborg Kommune vurderer derfor, at grundlaget er til stede for at meddele dispensation fra afstandskravet og hvorvidt dette vil give anledning til gener eller forurening vil blive vurderet herunder.

Dispensation fra afstandskrav til naboskel for Hestestald 1

Der er 8 m fra Hestestald 1 til matrikelskellet for matrikel 9f Oure By, Oure. Der er tale om en eksisterende bygning, som allerede i dag anvendes til hestehold. Der er tale om en lukket muret bygning uden risiko for spild til omgivelserne. Matrikel 9f er en skovbevokset matrikel uden beboelse. Svendborg Kommune vurderer derfor ikke, at det vil give anledning forurening eller gener. Svendborg Kommune vurderer dog, at ejeren af matrikel 9f skal høres. Der er indkommet en forespørgsel, men ingen høringssvar.

Svendborg Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet til naboskel 9f Oure By, Oure.

Dispensation fra afstandskrav til vej for Hestestald 1

Hestestald 1 ligger 4 m fra den private fællesvej, som går gennem ejendommen. Det vurderes at vejen udover at anvendes af ejer er adgangsvej for sommerhuset beliggende på matrikel 58b Oure By, Oure. Dette er ansøger, hvorfor der ikke foretages høring. Hestestald 1 er en eksisterende bygning på ejendommen, som allerede i dag anvendes til heste. Der er tale om en lukket muret bygning, hvor ind og udgang er i enden af bygningerne, at der ikke vurderes, at der er risiko for gener eller forurening.

Svendborg Kommune meddeler, derfor dispensation til afstandskrav for privat fællesvej.

Dispensation for afstandskrav til beboelse på samme ejendom

Hestestald 1 ligger 12 m fra ejendommens stuehus, som bebos af ejer. Stalden er en lukket muret bygning med ind- og udgang for hestene og hestegødning i porte i nord- og sydenden og ikke i østlig retning mod stuehuset. Grundet dyreholdets størrelse og sammensætning er der ikke en lugt påvirkning fra dyreholdet i Hestestald 1 jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk. Svendborg

Kommune vurderer derfor, at der ikke er risiko for gener og forurening. Der meddeles dispensation for afstandskravet.

Afstandskrav Hestestald 2

Det fremgår af ovenstående tabel, at afstandskravene for privat fællesvej og naboskel ikke er overholdt for Hestestald 2. Da de enkelte staldafsnit ikke er isoleret fra de øvrige vurderes det, at afstandskravet skal regnes fra hjørnet af bygningen. Bygningens placering fremgår af nedenstående kort.

Placering af hestestald 1 og hestestald 2 i forhold til afstandskrav. Gul streg er matrikelskel. Grøn streg er privat fællesvej. Grøn prik er placering af ejendommens stuehus.

Der er tale om en eksisterende bygning, som anvendes til hestehold allerede i dag. Der bliver tilføjet en boks og dermed udvides produktionsarealet. Svendborg kommune vurderer, at alternativet til at anvende den eksisterende maskinhal vil være at opføre en ny hestestald, når der er anvendelige bygninger på ejendommen, skal disse anvendes jf. tidligere klagenævnsafgørelser, idet dette ellers vil kollidere med kravet om erhvervsmæssig nødvendighed. Svendborg Kommune vurderer derfor, at grundlaget er til stede for at meddele dispensation fra afstandskravet og hvorvidt dette vil give anledning til gener eller forurening vil blive vurderet herunder.

Dispensation fra naboskel

Matrikelskellet til matrikel 9f ligger 5 m mod nord fra Hestestald 2. Matriklen er en skovbevokset matrikel uden beboelse og bygningen ligger allerede på placeringen. Svendborg Kommune vurderer at ejeren af matrikel 9f Oure By Oure skal høres. Der er indkommet en forespørgsel, men ingen hørings svar. Det vurderes, at det ikke vil give gene eller forurening, at bygningen anvendes

til heste. Indretning af afløbsforhold vil blive håndteret i afsnittet om staldindretning. Svendborg kommune meddeler dispensation fra afstandskravet til naboskel 9f Oure By, Oure.

Dispensation fra afstandskrav til privat fællesvej

Hestestald 2 ligger 2-3 m fra den private fællesvej, som går gennem ejendommen. Det vurderes at vejen udover at anvendes af ejer er adgangsvej for sommerhuset beliggende på matrikel 58b Oure By Oure, som dog er ansøger, selv hvorfor der ikke er foretaget en høring. Hestestald 2 er en eksisterende bygning på ejendommen. Hesteboksene har udgang mod syd og mod øst i gavlen af bygningen. Det vurderes ikke at give anledning til gener eller forurening, at der tilføjes en hesteboks i stalden. Svendborg Kommune vurderer at ejeren af matrikel 58b Oure By Oure skal høres. Svendborg Kommune meddeler dispensation til afstandskravet for privat fællesvej for Hestestald 2.

Vurdering af forhold omkring vandboring

Der har tidligere været en registrering af en vandboring ud for hestestald 2 (DGU nummer 165.120). Registreringen angiver, at der forefindes en boring på ejendommen, men ikke dennes præcise placering. Ejer oplyser, at boringen er placeret, som vist på nedenstående kort.

Svendborg kommune vurderer, at kommunes oplysninger ikke er præcise og at ansøgers oplysninger er de mest retvisende.

Rød pil angiver ansøgers oplysninger omkring placering af vandboring.

Svendborg Kommune vurderer, at med den af ansøger angivne placering er afstandskravet overholdt.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, så er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de planlagte nye bygninger. Der er ikke fremsendt yderligere oplysninger herom.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter

vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Svendborg Kommune har meddelt tilladelse efter vandløbsloven.

Ud fra ovenstående gennemgang af afstandskravene er der givet en række dispensationer. Der stilles vilkår ud fra de konkrete gældende afstandskrav.

Fastsættelse af vilkår:

- *Læskur må placeres*
  - *5 m fra nordlig vejstrækning*
  - *5 m fra vestlig vejstrækning*
  - *5 m fra naboskel*

- *Hestestald 1 må placeres*
  - *4 m fra privat fællesvej*
  - *8 m fra naboskel*
  - *12 m fra beboelse på samme ejendom*

- *Hestestald 2 må placeres*
  - *6 m privat fællesvej*
  - *4 m fra naboskel*

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de øvrige fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer

Skovbyggelinje

Svendborg Kommune vurderer at hele ejendommen Fredskovvej 10 er placeret inden for Skovbyggelinjen. Nybyggeri som ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse, er derfor omfattet af skovbyggelinje. Dispensation fra denne vil blive håndteret i forbindelse med byggetilladelsen.

Beskyttede sten og jorddiger

Læskuret opføres 15 m fra et beskyttet jord- og stendige. Svendborg Kommune vurderer ikke, at dette vil påvirke diget. Svendborg Kommune, gør dog opmærksom på, at diget heller ikke må påvirkes i forbindelse med opførelsen af læskuret.

Strandbeskyttelseslinje

Hele ejendommens bygningsmasse ligger inden for Strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet har meddelt dispensation til dette. Se bilag 3.

Landskabelige hensyn

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber, og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes ofte som en del af de landskabelige værdier.

Der opføres et læskur, som ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Landskabskarakteranalyse

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri. Svendborg Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er behov for et læskur i tilknytning til den pågældende fold af hensyn til adfærdsmæssige forhold og at læskuret dermed er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Det ansøgte byggeri placeres maksimalt 93 m fra det eksisterende anlæg. Det vurderes ikke, at læskuret placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. I denne sag er behovet for et læskur netop begrundet i foldens placering væk fra det øvrige anlæg og i forhold til den adfærdsmæssige drift af hesteholdet, og at der herimellem er en matrikel som ikke ejes af ansøger. I nedenstående landskabsvurdering vil det blive vurderet om en placering væk fra den eksisterende bebyggelse vil påvirke landskabet.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Oure Moræneflade", 17.M4 jf. Svendborg Kommunes kommuneplan 2021-2033. Området er omfattet af kommuneplanens retningslinje for landskabsområder, hvor der kan ske tilpasning, hvilket betyder, at erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer. Læskuret placeres desuden indenfor udpegninger for kyslandskab, kystforland og kystnærhedszone, hvor der gælder at

Kystlandskaberne skal så vidt muligt friholdes for ændret arealanvendelse, nye anlæg eller nyt byggeri, som vil påvirke kystlandskabernes karakter, særlige visuelle oplevelsesmuligheder og de visuelle sammenhænge i mellem land og vand, mellem modstående kyster og på langs af kystlinjen.

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Oure Moræneflade", er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

Landskabskarakteren

Særligt karaktergivende for området er især det let bølgede terræn med middelstore markflader, som adskilles af levende hegn. En række mindre erosionsdale gennemskærer morænefladen vinkelret på kyststrækningen og ligger som lavtliggende grønne linjer i landskabet. Langs vejene findes stedvist de for Sydfyn karakteristiske levende hegn, som nærmest har karakter af høje og tætte hække, som lukker af for den visuelle sammenhæng til landskabet omkring vejen. Især i tilknytning til områdets frugtplantager, der ligger som enklaver i området, præges af tæt bevoksning langs vejene. Mindre gårde ligger spredt i landskabet primært trukket tilbage fra vejene, placeret lavt i terræn og delvist omkranset af løvtræsbevoksninger. Områdets husmandssteder ligger primært tæt ved vejene samlet i små enklaver.

Den dyrkede flade opdeles i middelstore markflader af områdets levende hegn. De levende hegn er delvist tætte og sammenhængende delvist fragmenterede og afgrænser således lukkede rum som stedvist åbner op og giver mulighed for kig på tværs af flere landskabsrum. Disse kig på tværs af landskabet styrkes endvidere af det bølgede terræn, som skaber stedvise udsigter over landskabet. Især i områdets sydlige del, øst for Oure, Vejstrup og Skårup, findes kig over landskabet mod øst til kysten og Langelandsbæltet. Områdets overordnede middelstore skala brydes hvor områdets frugtplantager eller enklaver af småhuse ligger tæt langs vejene og dermed afskærmer kigget ud over det omkringliggende landskab og lokalt giver indtryk af et landskab i mindre skala.

Området rummer hovedgårdene Tiselholt, Broholm og Klingstrup. Tiselholt ligger kystnært omgivet af hovedgårdslandskabets karakteristika, med store åbne dyrkningsflader afgrænset af markante skovbryn. Selve hovedbygningen, som ellers er særligt oplevelsesrig, opleves ikke fra det omkringliggende landskab. Hovedbygningen til Broholm, som ligeledes er markante og oplevelsesrig opleves derimod tydeligt fra vejene som passerer forbi. Til gengæld er det omkringliggende landskab ikke i nævneværdiggrad præget af hovedgårdslandskabets karakteristika. Klingstrup ligger i et landskab med store åbne markflader afgrænset af skovbryn, men selve hovedbygningen er mindre markant.

Området er overordnet set roligt og uforstyrret. I områdets sydvestlige del står to samlinger af vindmøller, én vest for Vejstrup og én på jorden til Klingstrup.

Strategi og indsats for delområde 17.M4 er følgende:

Områder hvor der skal ske en tilpasning

Landbrugsfladen og skovområdet ved Lundeborg – 17.M4

Karakteristisk, middel tilstand

- De lange kig over landskabet og til kysten skal friholdes for markant påvirkning fra nye anlæg, nyt byggeri og ændret arealanvendelse, som vil bryde de lange kig. Dette kan sikres ved at:
  - Friholde områderne for store og markante anlæg.
  - Holde nyt byggeri og nye anlæg lave, som de eksisterende karaktergivende elementer.
  - Placere nyt byggeri og nye anlæg lavt i terræn og indpasse i den eksisterende bevoksningsstruktur eller etablere ny bevoksning, som harmonerer med den eksisterende bevoksning af blandet løv og nål.
- For de øvrige dele af karakterområdet kan karakteren vedligeholdes bl.a. ved at placere nyt byggeri og nye anlæg lavt i terræn, indpasse i eksisterende bevoksningsstruktur og/eller etablere ny og skærmende bevoksning, som harmonerer med området løvtræsdominerede hegn og bevoksninger.
- Landskabsrummet vest for Vejstrup har en lidt større skala og en mere enkel karakter end områderne mod øst, hvilket giver området en vis kapacitet i forhold til enkle anlæg, som vindmøller. Endvidere fremstår rummet forholdsvist afgrænset uden markante visuelle sammenhænge til omkringliggende landskaber.
- Eventuelle graveområder sydvest for Lundeborg bør holdes begrænsede i udstrækning, således at de kan indpasses i landskabets mindre og lukkede karakter og derved ikke komme til at påvirke landskabsoplevelsen væsentligt. Efter endt gravearbejde bør området reetableres med udgangspunkt i området eksisterende karakter, præget af et småbakked terræn, megen skov og lukkede rum.

Læskuret placeres ca. 320 m fra kysten. Der er et skovområde mellem kysten mod øst og læskuret og et læhegn ud mod privat fællesvej mod vest. Højden af læskuret er 3,5 m. Det er ikke muligt at se læskuret fra kysten eller kysten fra læskuret. Dermed er læskuret indpasset i den eksisterende bevoksningsstruktur og vil ikke påvirke kystlandskabets struktur. Svendborg Kommune vurderer læskuret skal opføres i et afdæmpet farvevalg i tilsvarende farver og materialevalg som de eksisterende bygninger på ejendommen for at nedtone læskuret.

Konklusion

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Fastsættelse af vilkår:

- *Nyt byggeri skal etableres i afdæmpet farvevalg, samme eller tilsvarende materialer og farver, som de eksisterende driftsbygninger.*

Kulturhistorie

Det nærmeste område af kulturhistorisk interesse er et område 395 m syd for husdyrbruget ved Elsehoved, hvor der tidligere er gjort arkæologiske fund. Det vurderes ikke, at det ansøgte byggeri vil have nogen påvirkning af området og dets kulturhistoriske værdier

Rekreative områder

Den nærmeste rekreative udpegning i Svendborg Kommunes Kommuneplan er Vejstrupdyssen 1,8 km syd øst for husdyrbruget. Der er ikke en visuel sammenhæng mellem dyssen og læskuret. Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af rekreative værdier.

Geologiske værdier

Den nærmeste udpegning af et geologisk interesseområde er et område med aflejringer af hvidt sand 650 m nord for husdyrbruget omkring Lundeborg. Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Den nærmeste udpegning af kulturmiljøer er Sehested By et område af Lundeborg, som er 2 km nord for husdyrbruget. Grundet afstanden vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i ansøgers beskrivelse i ansøgningen og ovenstående vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Husdyrbrugets anlæg og drift

Produktionsareal

Der er søgt om tilladelse efter stipladsmodellen til husdyrproduktionen heste til eksisterende produktionsareal i gammel svinestald, mens produktionsarealet udvides med en boks i maskinhal samt nyopførsel af læskur og lovliggørelse af ejendommens hønsehøld.

De ansøgte staldanlæg fremgår af billedet herunder.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugt- og ammoniakemission til omgivelserne ud fra et emissionspunkt med centrum i hvert staldafsnit. Inddelingen af staldanlægget har derfor betydning for den efterfølgende vurdering af påvirkningen af naboer og natur. Derudover har kildehøjden, som er ventilationsafkastenes højde over terræn, betydning for beregningen af ammoniakdeposition. Svendborg Kommune vurderer, at ansøger har indtegnet staldafsnittene og angivet kildehøjder korrekt.

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter 296 m² produktionsareal til heste på dybstrøelse.

Produktionsarealet for 8 år siden (8-års drift) omfatter kun heste i stald 1. I 2018 er der anmeldt og godkendt et erhvervmæssigt dyrehold med heste, hvor der blev installeret hestebokse og løsdrift i maskinhuset.

Oplysninger om placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit, staldindretning og dyretyper i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk.

Der anvendes ikke særlig miljøteknologi til at reducere emissionen af ammoniak eller lugt, se yderligere i afsnittet om Ammoniakemission og BAT.

Ansøger har foretaget opmåling af produktionsarealerne i de enkelte staldafsnit som anført på situationsplan og staldtegning i Bilag 2.

De eksisterende og de nye staldbygninger jf. bilag 2 indrettes til opstaldning af heste og høns på dybstrøelse på følgende måde.

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Hestestald 1	Heste dybstrøelse	135	78	Dybstrøelse
Hestestald 2	Heste dybstrøelse	525	136	Dybstrøelse
Læskur	Heste dybstrøelse	48	48	Dybstrøelse
Høns	Høns	34	34	Skrabe og Friland, Gulvdrift uden kummer

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften, som det er konstateret ved tilsyn.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for indretning af stalde skal overholdes. Disse regler foreskriver, at fastplacerede husdyranlæg med dybstrøelse til heste skal indrettes enten med afløb til opsamlingsbeholder eller pumpeump jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens §8 stk.1-3.

For læskuret gælder der, at det kan som alternativ til kravene om afløb til opsamlingsbeholder eller pumpeump opfylde kravene til placering af foder- og vandtrug, jf. § 6, stk. 2 og 3, samt kravene til strøelse, jf. stk. 7.

For hønsehuset gælder, at det skal indrettes afløb til opsamlingsbeholder eller pumpeump.

Svendborg kommune vurderer dog, at der ikke skal stilles vilkår om indretning af stalde og læskur idet dette er en del af den generelle lovgivning. Forholdene vil blive kontrolleret ved tilsyn.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår:

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 296 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Hestestald 1	Heste dybstrøelse	135	78	Dybstrøelse
Hestestald 2	Heste dybstrøelse	525	136	Dybstrøelse
Læskur	Heste dybstrøelse	48	48	Dybstrøelse
Høns	Høns	34	34	Skrabe og Friland, Gulvdrift uden kummer

Ammoniakemission og BAT

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I det digitale ansøgningssystem er den faktiske ammoniakudledning fra det samlede anlæg beregnet for ansøgt drift, nudrift og 8-års drift. Ammoniakemissionen er beregnet for hvert staldafsnit ud fra størrelsen af produktionsarealet og den fastsatte emissionsfaktor pr. m² for den pågældende dyretype og staldsystemet.

Der er ikke beregnet ammoniakemission fra oplag af fast husdyrgødning, da dybstrøelsen fra heste på Fredskovvej 10 ikke opbevares på en møddingsplads men udbringes på markerne direkte fra stalden. Fra dybstrøelse oplagret i markstak beregnes ikke ammoniakemission.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	154,1	0,0	154,1
Nudrift	66,5	0,0	66,5
8 års-drift	25,9	0,0	25,9

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet ud fra de relevante dyretyper, staldsystemer og gødningsopbevaringsanlæg med udgangspunkt i, at der er tale om eksisterende

anlæg, der ikke ændres eller renoveres. Der er desuden ikke indregnet ammoniakreducerende effekt af virkemidler og miljøteknologi. Resultatet af beregningen fremgår af herunder.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	154	0	154
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	154	0	154
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end 750 Kg N/NH₃, hvorfor der i denne sag ikke er fastsat et krav til BAT. Svendborg Kommune fastsætter derfor heller ikke vilkår til BAT.

Ventilation

Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Staldafsnittene til heste og høns på Fredskovvej 10 er indrettet med naturlig ventilation, som sikrer et tilstrækkeligt luftskifte. Da der kun er naturlig ventilation, stilles der ikke vilkår hertil.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

Ansøger har redegjort for at staldene nedvaskes, når de tømmes for dybstrøelse om foråret.

Svendborg Kommune vurderer umiddelbart, at den valgte metode og hyppigheden af rengøring vil sikre en god staldhygiejne. For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses, og der opnås en god staldhygiejne. Dette vil bl.a. indebære, at stier så vidt muligt holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Renholdelsen er desuden en forudsætning for, at de gennemførte beregninger af ammoniak- og lugtemission, er retvisende. Der stilles derfor vilkår om renholdelse af staldanlægget.

Fastsættelse af vilkår:

Staldanlæggene skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Ressourceforbrug – energi og vand

Miljøansøgningen indeholder oplysninger om de primære forbrugsposter for el og vand på ejendommen samt det anslåede årlige forbrug. Ansøger har oplyst, at vandforbruget fortsat forventes at være på 4000 m³ vand, mens elforbruget forventes at blive reduceret fra 100.000 KWH, da der netop er installeret solpaneler på Hestestald 2. Ansøger redegør for vand og el forbrug. Ansøger har ikke redegjort nærmere for gennemførte eller planlagte tiltag til reduktion af forbruget.

Tilladelser efter husdyrbruglovens § 16 b er ikke omfattet af krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på at reducere ressourceforbruget. Dermed stilles der ikke vilkår omkring dette.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Kommunen skal ved afgørelsen sikre, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Det gælder i forhold til:

- landskabelige værdier (se tidligere afsnit).
- naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- gener for omgivelserne i form af lugt, støj, rystelser, støv, transport, lys, skadedyr, uhygiejniske forhold m.v.
- affaldsproduktion og -bortskaffelse
- jord, grundvand og overfladevand.

Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår for at imødegå eventuelle påvirkninger.

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets staldanlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8-års drift for at inddrage tidligere tilladte ændringer eller udvidelser.

Ammoniakdeposition til naturområder

Ansøger har i det digitale ansøgningsskema beregnet ammoniakemissionen ved ansøgt drift 154 kg NH₃-N/år og nudrift til 66 kg NH₃-N/år, mens 8-års drift er beregnet til 25,9 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen fra den ansøgte husdyrproduktion på Fredskovvej 10 betyder, at omkringliggende arealer vil blive påvirket ved nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet har ansøger og Svendborg Kommune udpeget en række naturområder, og ammoniakdepositionen er beregnet hertil.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Delområde 1 punkt 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	1,1	1,0	1,2	▼
Delområde 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,6	0,4	0,9	▼
Delområde 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,6	0,4	0,8	▼
Delområde 4	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	1,9	1,1	3,6	▼
Delområde 1	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,7	0,5	0,8	▼
kalk overdrev ved klintholm	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev Vejstrup ådal	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Fredskov	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,5	0,7	1,9	▼
Sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,4	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Svendborg Kommune vurderer, at beregningspunkterne angiver de nærmeste naturområder indenfor hver af husdyrbruglovens 3 naturkategorier.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionen vurderer Svendborg Kommune, at de indtastede oplysninger om kildehøjder og ruhed er korrekte eller er indtastet som "worstcase".

Svendborg Kommune har tilføjet et kategori 1 naturpunkt til habitatnaturtype ved Klintholm, da dette ikke fremgik af ansøgning. Svendborg Kommune har desuden tilføjet to kategori 3 naturpunkter til ammoniak følsom skov omkring husdyrbruget.

Ovenstående tabelviser den beregnede ammoniakdeposition til de udpegede naturområder. Totaldepositionen angiver den samlede ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager, set i forhold til nudriften og driften for 8 år siden.

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er tale om eksisterende stalde uden anvendelse af godkendt miljøteknologi. Der er i afsnittet Produktionsareal fastsat vilkår om de anvendte staldsystemer og gultyper.

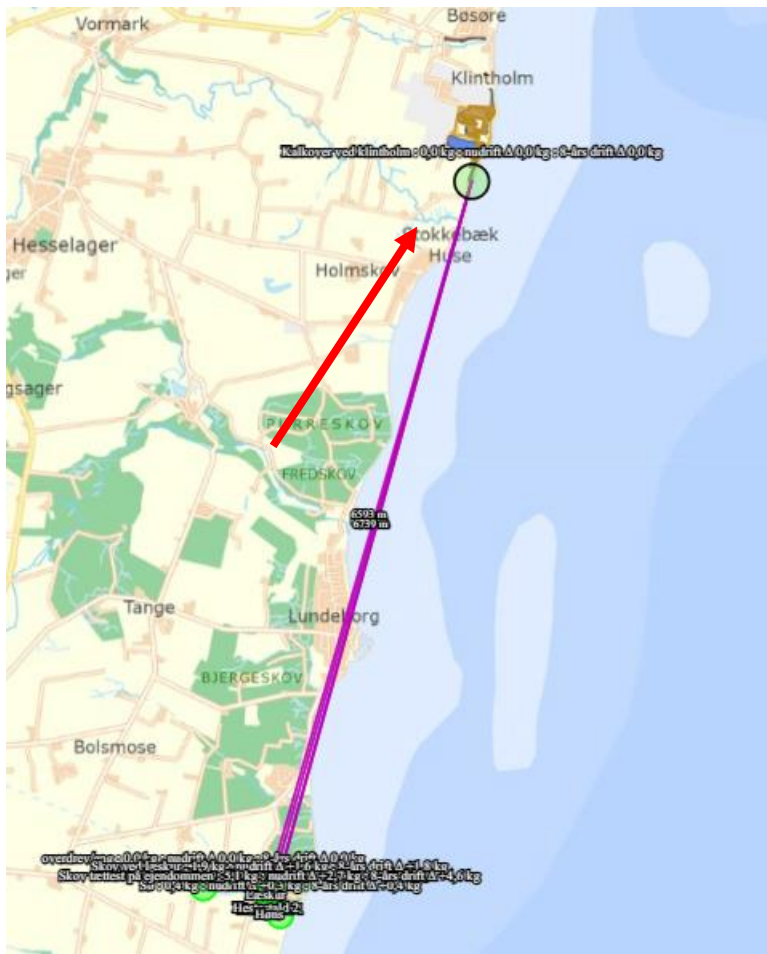
Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er for perioden 2020-2022 opgjort til et ammoniaknedfald 11,3 kg total-N/ha/år.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af bilag 3, pkt. D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis de er beliggende indenfor et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt. Kategorien omfatter desuden øvrige heder og overdrev, som er beliggende indenfor et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes henholdsvis 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden⁷ (kumulation).

Ansøger har ikke udpeget et kategori 1 naturområde. Svendborg Kommune vurderer, at det nærmeste kategori 1 naturområde er et kalkoverdrev ved Klintholm mere 6 km væk.

Da fremgår af nedenstående tabel at totaldepositionen til overdrevet er beregnet til 0,0. Det er derfor ikke relevant at vurderer på kumulation med andre husdyrbrug.

Husdyrbruglovens grænseværdi på 0,2-0,7 kg N/ha/år er overholdt.

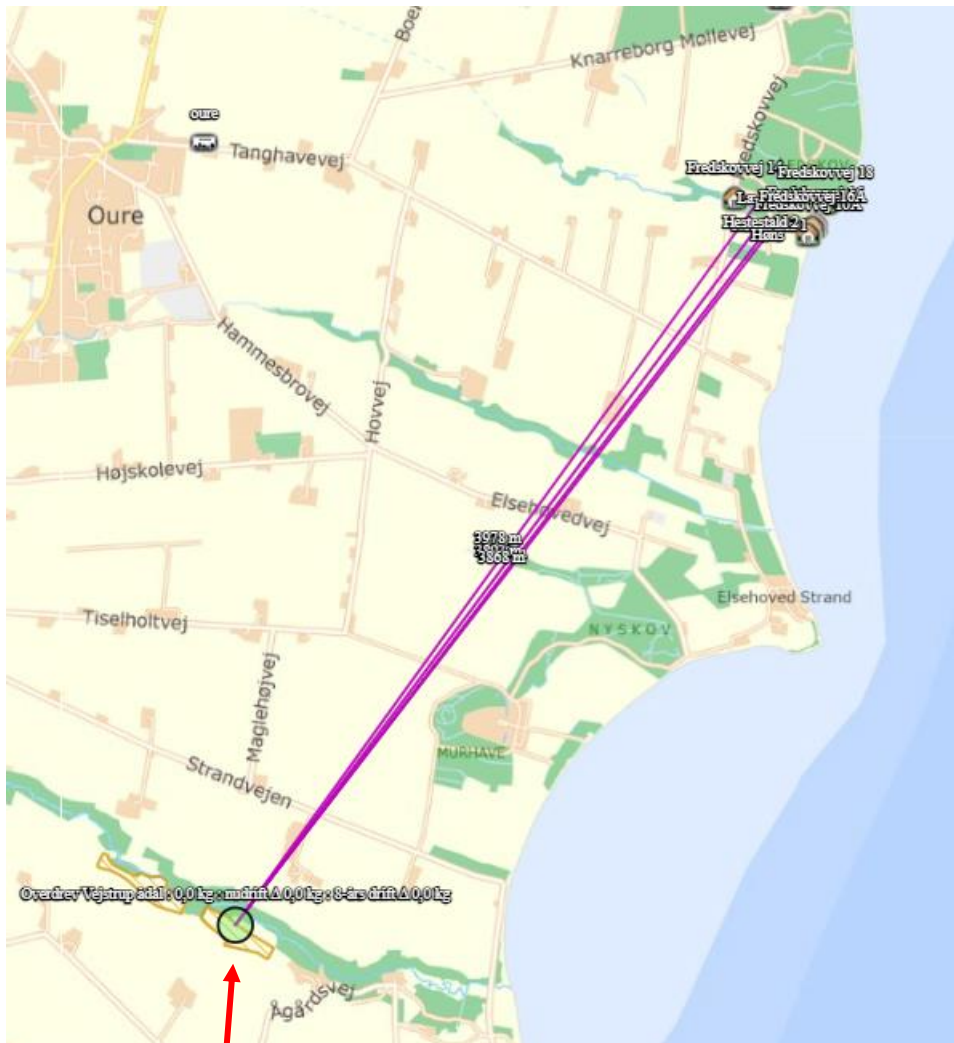
⁷ Antal husdyrbrug i nærheden opgøres således: Antal med en emission over 150 kg NH₃-N/år inden for 200 m + antal med en emission over 450 kg NH₃-N/år inden for 200-300 m + antal med en emission over 750 kg NH₃-N/år inden for 300-500 m + antal med en emission over 1.500 kg NH₃-N/år inden for 500-1.000 m + antal med en emission over 5.000 kg NH₃-N/år inden for 1.000-2.500 m. Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder, i form af højmoser og lobeliesøer samt overdrev større end 2,5 ha og heder større end 10 ha, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har markeret et overdrev beliggende ved Vejstrup Ådal mod sydvest som nærmeste kategori 2-natur. Svendborg Kommune er enig i udpegningen.

Nærmeste kategori 2 naturområde fra husdyrbruget.

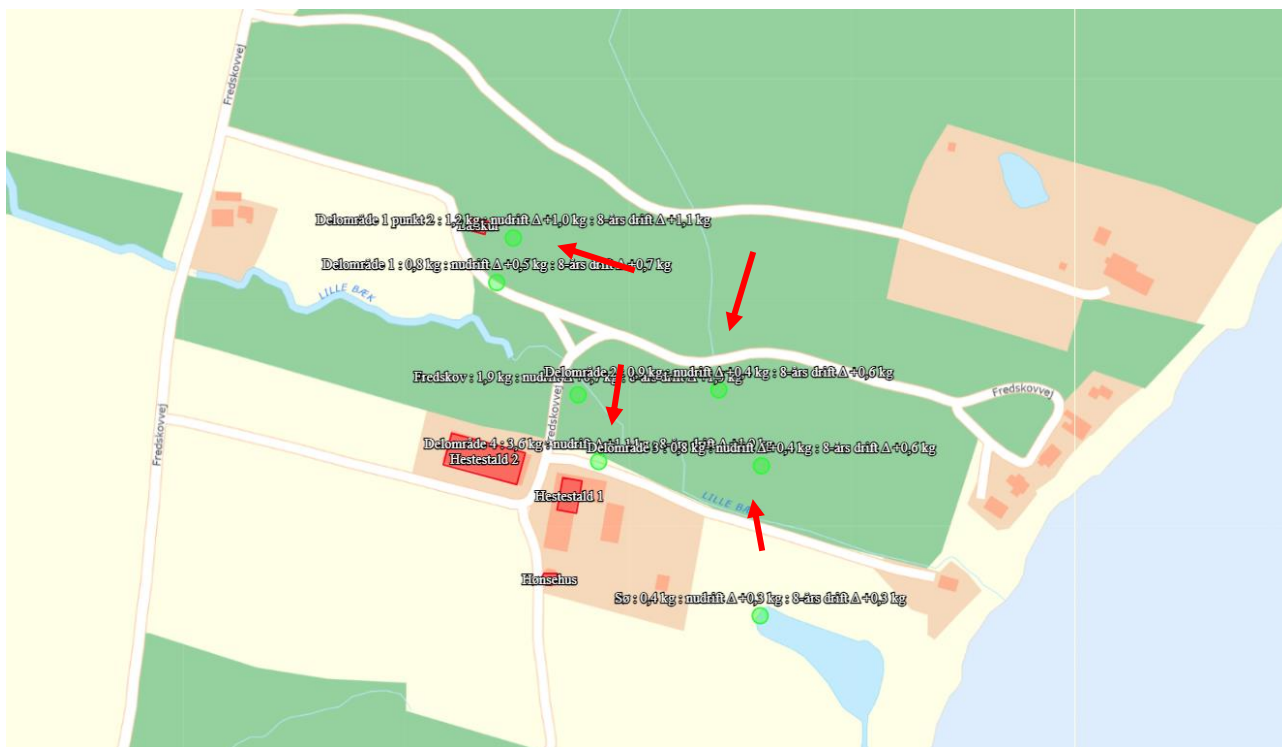
Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder, og som ikke er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og søer som også er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 regnes ikke for ammoniakfølsom natur i husdyrbruglovens forstand og er derfor ikke omfattet af kategori 3-natur.

I henhold til husdyrbrugloven kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionen til kategori 3-naturområder omkring husdyrbruget er beregnet. Se punkterne på kortet herunder. Det drejer sig om et § 3 beskyttet mose stik vest for husdyrbruget og samt den potentielt ammoniakfølsomme skov nord for husdyrbruget.

Røde pile viser afsatte punkter på de nærmeste kategori 3 naturområder fra husdyrbruget i den potentiel ammoniakfølsom skov nord.

Ammoniakdepositionen til mosen er 0,0 Kg N. Det er derfor ikke relevant til stille vilkår til denne

Tabellen herunder viser, at der er flere af punkter i skoven, hvor merdepositionen overstiger et kilo. Svendborg kommune har derfor foretaget en konkret vurdering af skovens tålegrænse.

Punkter afsat	Merdep.8-årsdrift	Merdep. nudrift	Totaldeposition	Totaldep. Inklusiv baggrundsdep. (11,3 Kg N/ha/år)
Delområde 1, punkt 2	1,1	1,0	1,2	12,5
Delområde 2	0,6	0,4	0,9	Ikke relevant
Delområde 3	0,6	0,4	0,8	Ikke relevant
Delområde 4	1,9	1,1	3,6	15,2

Vurdering af potentiel ammoniakfølsomskov nord for Fredskovvej 10

Skovens alder:

Skoven er vist på Miljøstyrelsens kortlag over Gammel skovjordbund.

Det betyder, at der også var skov på arealet omkring 1780'erne i følge Videnskabernes selskabs kort. Der kan derfor have været skov på arealet i mere end 200 år.

Ved en luftfotogennemgang af skoven kan man se at skoven findes på alle kort og luftfotos fra 1842 til 2023, det sydøstlige hjørne (delområde 3 på nedenstående kort) er dog angivet som eng. Skoven driftes.

Det vurderes, at det er korrekt, at der har været skov på arealet i mere end 200 år og at skoven derfor må betragtes som ammoniakfølsom ifølge 'Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug' § 2, afsnit 3) d) i)'.

Vurdering af skoven i forhold til de 4 parametre i 'Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug' § 43 Stk. 5':

Hvis skoven vurderes at være ammoniakfølsom og modtager en merdeposition af ammoniak på over 1 kg N/ha/år, skal kommunen vurderer om der skal stilles krav til ammoniakdepositionen til skoven. Ved vurderingen inddrages følgende 4 parametre:

- 1) Skovens status i kommuneplanen?
  - a. Største delen af skoven er udpeget som særligt værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i kommuneplanen.

Baggrunden er, at Fynsk Naturråd i 2018 har anbefalet, at særligt værdifulde skovarealer herunder stævneskov og skov med lang kontinuitet skal med i udpegningen som særlig værdifuld natur. Ifølge retningslinje i gældende kommuneplan kan der i

ammoniakfølsomme skove så vidt muligt ikke tillades næringsbelastninger, der forringer skovens naturkvalitet.

- 2) Er skoven omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats?
  - a. Nej, skoven er ikke omfattet af fredning, handleplan eller naturindsats i øvrigt
- 3) Skovens naturkvalitet
  - a. Skovens naturkvalitet vurderes at være ringe på baggrund af besigtigelse. Se beskrivelse af skoven i nedenstående afsnit.
- 4) Kvælstofbidrag fra andre kilder til skoven?
  - a. Der er ingen større husdyrbrug i nærheden af skoven. Desuden vurderer vi, at skoven ikke gødes og at markbidraget via luftbåret kvælstof ikke bidrager væsentligt til belastning af skoven. Grøfter/vandløb gennem skoven påvirker højest de ånære arealer. Dermed er der ikke væsentlige kvælstofbidrag til skoven fra andre kilder.

Konklusion:

Skoven er udpeget som særlig værdifuldt naturområde i kommuneplanen og der ikke er et væsentligt kvælstofbidrag til skoven fra andre kilder. Det vurderes på den baggrund, at der kan stilles krav til den maksimale ammoniakdeposition til den del af skoven, som også har gammel skovjordbund. Se delområde 1-4 i beskrivelsen af skoven herunder, hvor der også vurderes på delområdernes tålegrænse.

Beskrivelse af skoven:

Skoven blev besigtiget den 22. maj 2024.

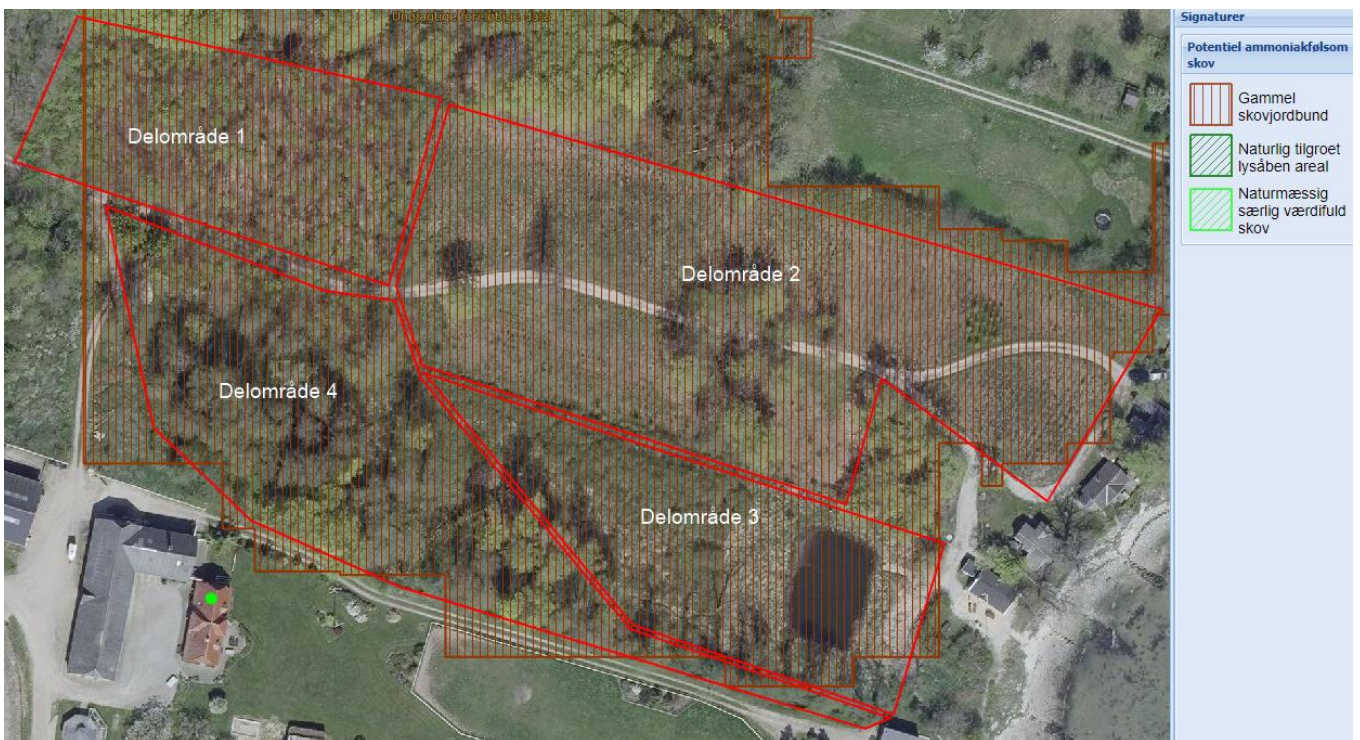
Her fremstod skoven meget forskelligartet. Beskrivelsen af skoven og vurderingen af konkretvurderede tålegrænser, foretages derfor i 5 delområder, som angivet på kort herunder.

Tålegrænserne tager udgangspunkt i 'Opdatering af empirisk baserede tålegrænser – Fagligt notat fra DCE af 15. marts 2024'.

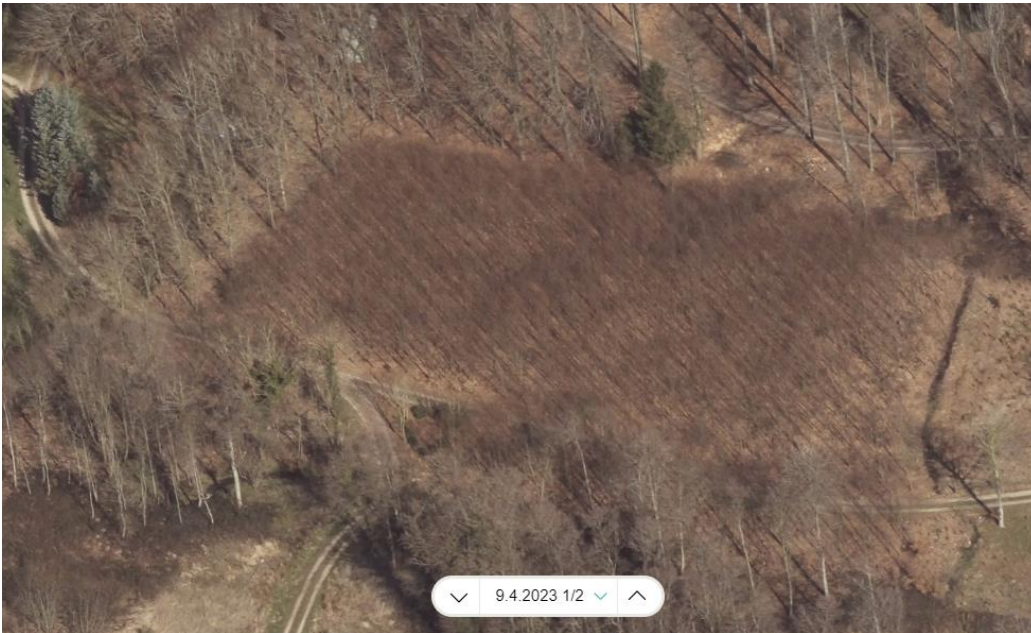
Kort 1. Oversigtskort med skoven inddelt i delområder.

Kort 2. Oversigtskort over skoven. Røde skraveringer viser udpegningen som potentiel ammoniakfølsom skov på grund af Gammel skovjordbund (delområde 1-4)

Delområde 1:

Skråfoto fra 09.04.2023

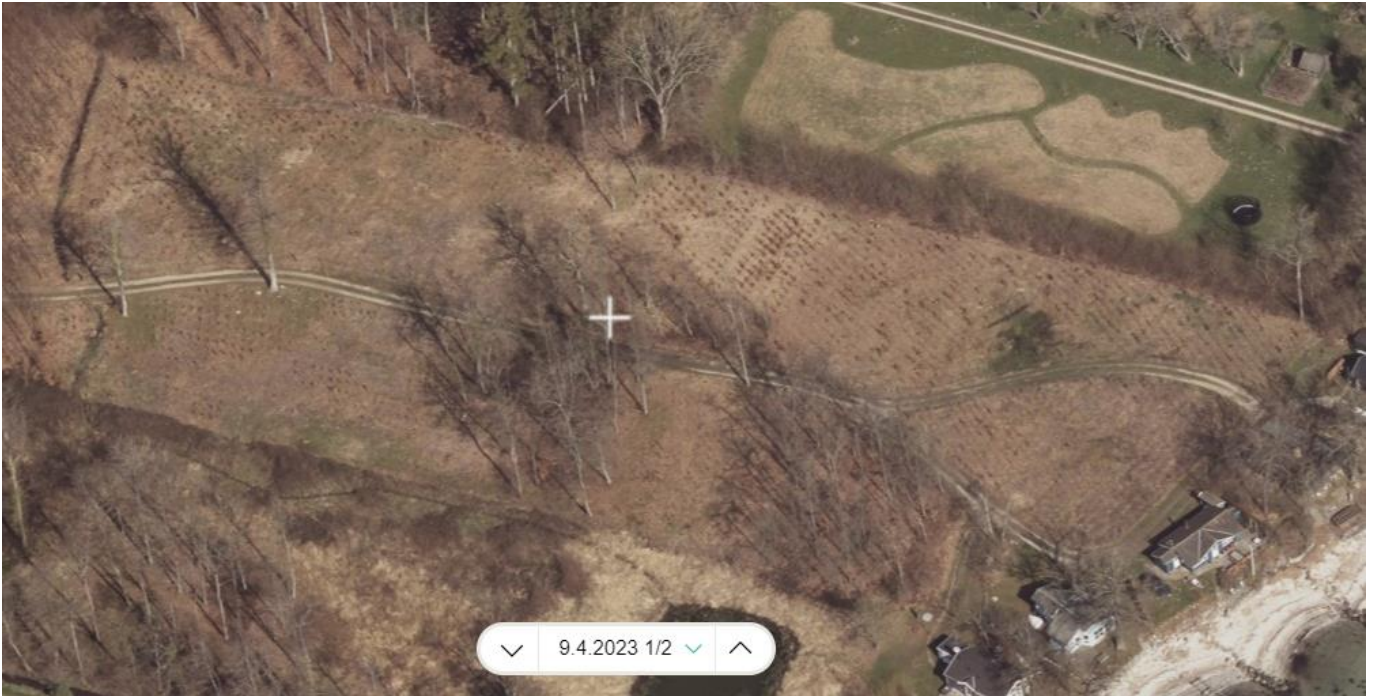
Foto fra besigtigelse 22.05.2024

Vurdering: Ung bøgeskov med plantage præg og lidt brombær i bunden. Ingen urter. Skovnaturtypen vurderes at være bøg på muld. Generel tålegrænse for naturtypen er 10-15 kg N/ha/år.

Konkret vurderet tålegrænse: 15 kg N/ha/år.

Delområde 2:

Skråfoto fra 09.04.2023

Foto fra besigtigelse 22.05.2024

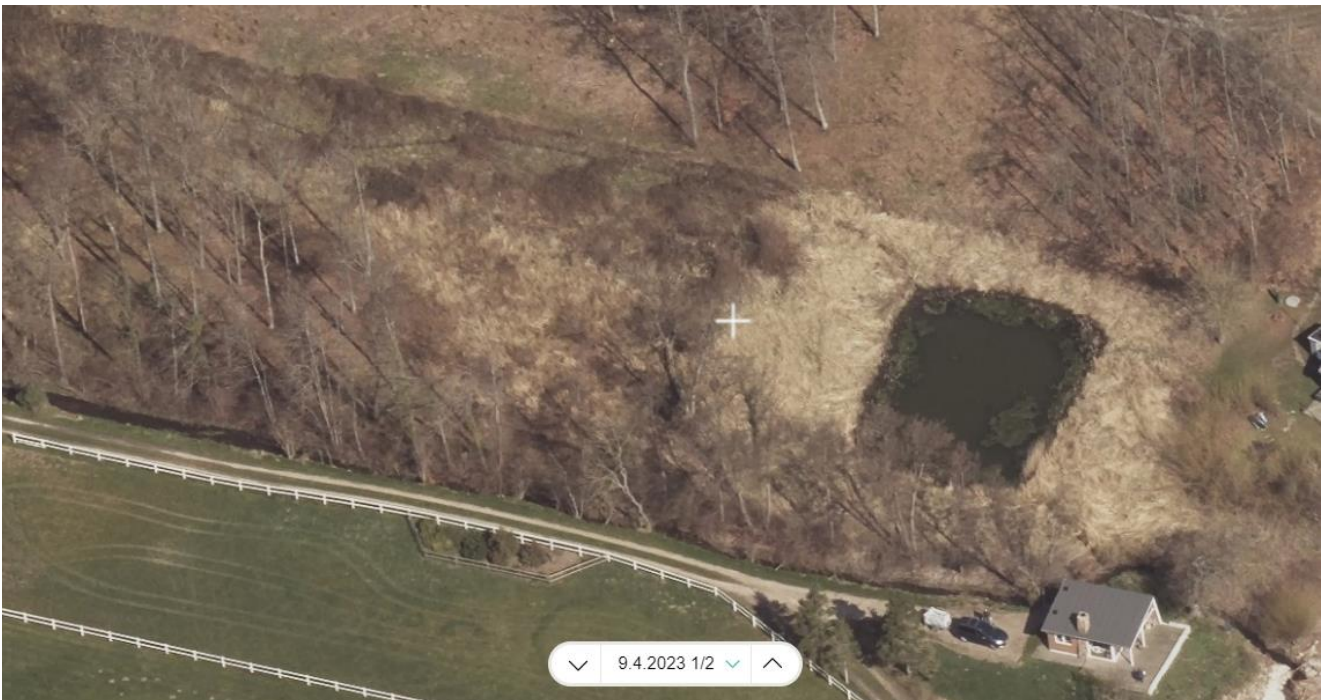

Foto fra besigtigelse 22.05.2024

Vurdering: Fældet og nytplantet skovareal med plantagepræg. Blandede løvtræer med overvægt af bøg. Bunden er domineret af græsser. Skovnaturtypen vurderes at være Blandskov på mere eller mindre rig jordbund. Generel tålegrænse for naturtypen er 15-20 kg N/ha/år.

Konkret vurderet tålegrænse: 20 kg N/ha/år.

Delområde 3:

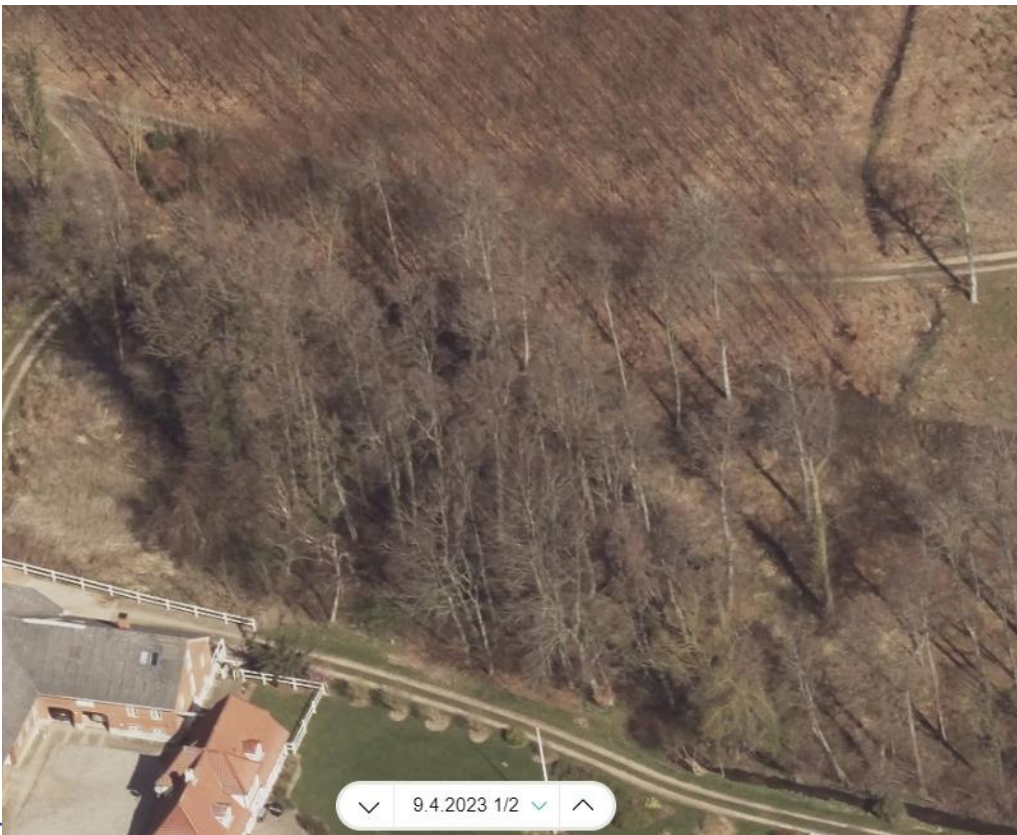
Skråfoto fra 09.04.2023

Vurdering:

Areal der ligger lavt i terræn. Lysåbent og fugtigt lysåbent område med sø. Arealet er domineret af ensartede græsser. På historiske kort fra 1928 er området angivet med engsignatur. Søen modtager drænvand fra åbent vandløb, der løber gennem søen. Der løber også et vandløb syd for området. Ikke ammoniakfølsom skov.

Vurderet tålegrænse: Søen og det fugtige lysåbne område, vurderes ikke at være ammoniakfølsomt.

Delområde 4:

Skråfoto fra 09.04.2023

Delområde 4:

Foto fra besigtigelse 22.05.2024

Foto fra besigtigelse 22.05.2024

Vurdering: Å-nær skov med blandede løvtræer og store lysåbne partier. Mindre samling af spredte blandede løvtræer (bøg, eg, ahorn, rødel) med urter i bunden (stor fladstjerne, skvalderkål, dunet steffensurt). Ca. 5000 m². Skovnaturtypen vurderes at være blandingsskov på mere eller mindre rig jordbund med indslag af elle-askeskov langs vandløbet. Generel tålegrænse for naturtyperne er 15-20 kg N/ha/år.

Konkret vurderet tålegrænse: 20 kg N/ha/år.

Samlet konklusion på ammoniakfølsom skov nord for Fredskovvej 10:

I skoven nord for Fredskovvej 10 gør følgende sig gældende:

- Lav arts-score
- Skov med kontinuerlig skovdrift (tynding og hugst)

På baggrund af alle ovenstående informationer vurderes det, at skovens tålegrænse er 15-20 kg N/ha/år. Til de nærmest beliggende dele af skoven, delområde 1 og delområde 4, er de konkret vurderede tålegrænser henholdsvis 15 og 20 kg N/ha/år. Den samlede ammoniakbelastning til delområde 1 og 4 er henholdsvis 12,5 og 15,2 kg N/ha/år, dermed er tålegrænsen for den ammoniakfølsomme skov overholdt.

Øvrig natur – udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Det følger af habitatbekendtgørelsen⁸, at kommunen, før der meddeles tilladelse efter husdyrbrugloven, skal vurdere, om den ansøgte husdyrproduktion kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er "*Det centrale Storebælt og Vresen*" som er beliggende ca. 5 km nord for husdyrbruget og derfor ikke modtager ammoniakdeposition eller anden påvirkning fra husdyrbruget.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Øvrig natur – § 3 beskyttede naturområder

Enge, strandenge og søer er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1, 2 eller 3-natur men der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette betyder, at der ikke må foretages handlinger, der direkte eller indirekte medfører ændringer i tilstanden af disse naturområder.

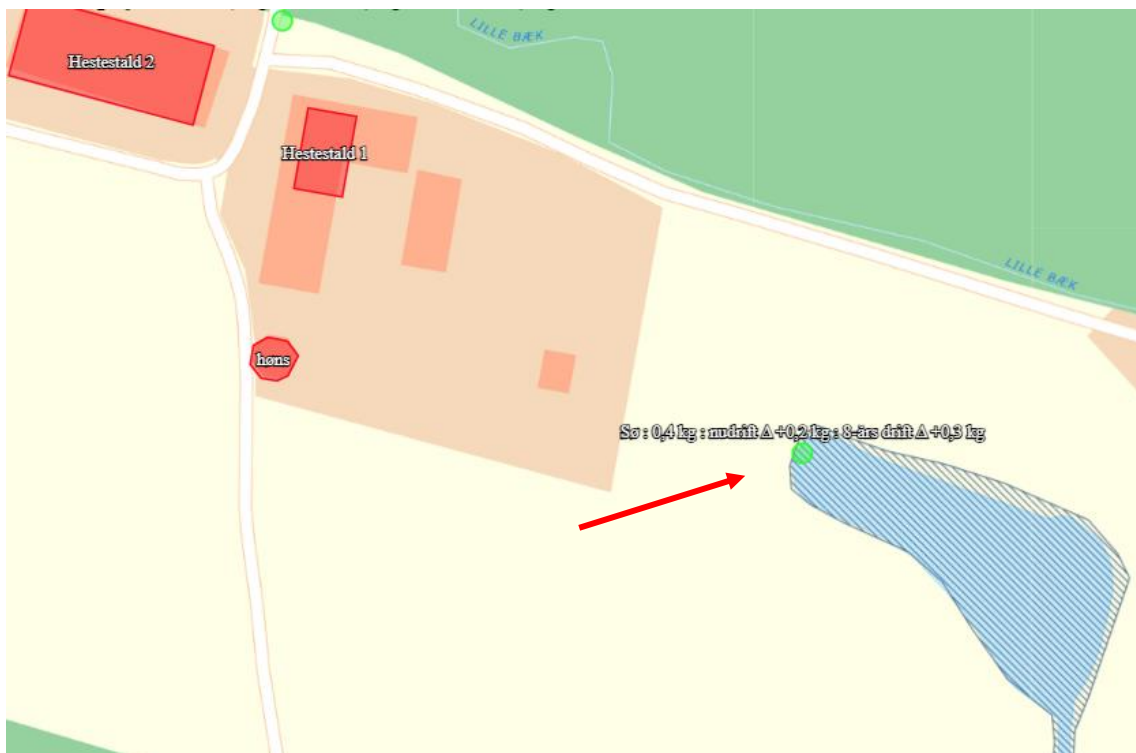
En merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år vil ikke medføre en tilstandsændring af et § 3-område.

Svendborg Kommune har undersøgt, om der er nærliggende naturområder, som ikke er omfattet af kategorierne i husdyrbrugloven og vurderer, at ammoniakpåvirkning på søen på ejendommen skal vurderes. Søens placering fremgår af nedenstående figur.

---

⁸ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 2091 af 12. november 2021 (habitatbekendtgørelsen).

Søen tæt på staldanlægget på Fredskovvej 10 modtager en merdeposition på 0,4 kg NH₃-N/ha/år. Svendborg Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift af husdyrbruget ikke vil have en tilstandsændrende virkning på søen.

Samlet naturvurdering

Svendborg Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Svendborg Kommune vurderer desuden, at der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom kategori 3-natur inkl. ammoniakfølsomme skove samt naturområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune vurderer samlet set, at driften af husdyrbruget som ansøgt ikke vil medføre en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, ammoniakfølsomme skove og naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrbruglovens § 7. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁹ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne.

⁹ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse¹⁰.

Svendborg Kommune har kendskab til at følgende bilag IV-arter lever i skoven nord for Fredskovvej 10:

Hasselmus	Springfrø
-----------	-----------

Der går desuden en spredningskorridor for hasselmus gennem skoven.

Derudover kan der forekomme følgende bilag-IV arter i lokalområdet:

Vandflagermus	Brunflagermus	Sydflagermus
Dværgflagermus	Markfirben	Klokkefrø
Stor vandsalamander	Spidssnudet frø	Strandtudse

Hasselmus

Hasselmus er fundet flere steder i skovene ca. 1 km syd for ejendommen. Her er der også udpeget en spredningskorridor for hasselmus. Hasselmusene lever i småskove, beplantninger og levende hegn.

Da der ikke foretages ændringer i skove, levende hegn, skovbryn, bevoksede småbiotoper og lignende beplantninger, vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for hasselmus.

Padder

Springfrø er fundet mange steder i skoven nord for staldanlægget inden for 4-800 m cirka.

Stor vandsalamander, *Springfrø* og *Spidssnudet frø* yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. *Spidssnudet frø* yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Strandtudsens yngle- og rasteområder vil ofte være beskyttede vandhuller, enge og strandenge. Gødskning og vandsænkning i disse områder er skadeligt for strandtudsens.

Der findes to små søer i nærheden af staldanlægget. Ingen af søerne modtager en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af søerne ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Det ansøgte projekt påvirker desuden ikke småskove, levende hegn eller sten- og jorddiger. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

---

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Markfirben

Markfirbenet yngler på menneskeskabte levesteder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), og mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Yngleområderne skal indeholde sol-vendte skrån timer med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse sol-vendte skrån timer er altafgørende for markfirbenet. Derudover benytter markfirben linjeformede terrænelementer såsom vejrabatter, skovbryn, jernbanetraceer, levende hegn, stengærder o.lign. som spredningskorridorer.

Da der ikke foretages ændringer i vejskrån timer, jernbaneskrån timer, råstofgrave, beskyttede naturtyper eller linjeformede terrænelementer i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for markfirben.

Flagermus

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. *Sydflagermus* vælger næsten altid beboelseshuse gerne lidt større villaer eller større huse på landet. De vælger aldrig mere åbne bygninger som lader og lignende. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Vandflagermus, *Brunflagermus* og *Dværgflagermus* kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåletræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynning af skov. Da *dværgflagermus* ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom *Sydflagermus* påvirkes negativt af forringelser af bygninger. *Vandflagermus* kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader.

Da der ikke rives bygninger ned, fældes træer eller ændres på bevoksning og tilstanden af søer i området ikke ændrer sig, som følge af det ansøgte projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for flagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning af gødning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen samt om tidspunkter for udbringning, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹¹.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra produktionsarealets størrelse i m² og de fastsatte emissionsfaktorer for dyretype og staldsystem med fradrag for effekten af eventuelle lugtreducerende tiltag.

Lugtbelastningen i omgivelserne angives ved modelberegnete geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes, og lugt fra staldanlægget vurderes til ikke at medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltliggende boliger¹² i landzone, boliger i samlet bebyggelse¹³ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹⁴ i landzone samt eksisterende eller planlagt byzone/sommerhusområde. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren for det ansøgte anlæg, er ikke omfattet af krav til lugtbelastning og indgår derfor ikke ved opgørelsen af enkeltliggende bolig og bolig i samlet bebyggelse.

Beregningen af geneafstandene foretages både efter FMK-modellen¹⁵ og Miljøstyrelsens lugtmodel (NY)¹⁶. Geneafstanden fastsættes på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller. Det indgår i modelberegningen efter NY model, at geneafstanden reduceres, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre større husdyrbrug tæt på beboelserne (med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.) Dette betegnes kumulation.

Lugtemissionen fra staldanlægget er i ansøgningssystemet beregnet ud fra produktionsarealets størrelse i m² og de gældende emissionsfaktorer for de ansøgte dyretyper og staldsystemer. Ansøger har oplyst, at der ikke anvendes lugtreducerende teknologi.

---

¹¹ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1025 af 30. juni 2023.

¹² Beboelsesbygning på ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹³ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹⁴ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁵ Beskrevet i "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002".

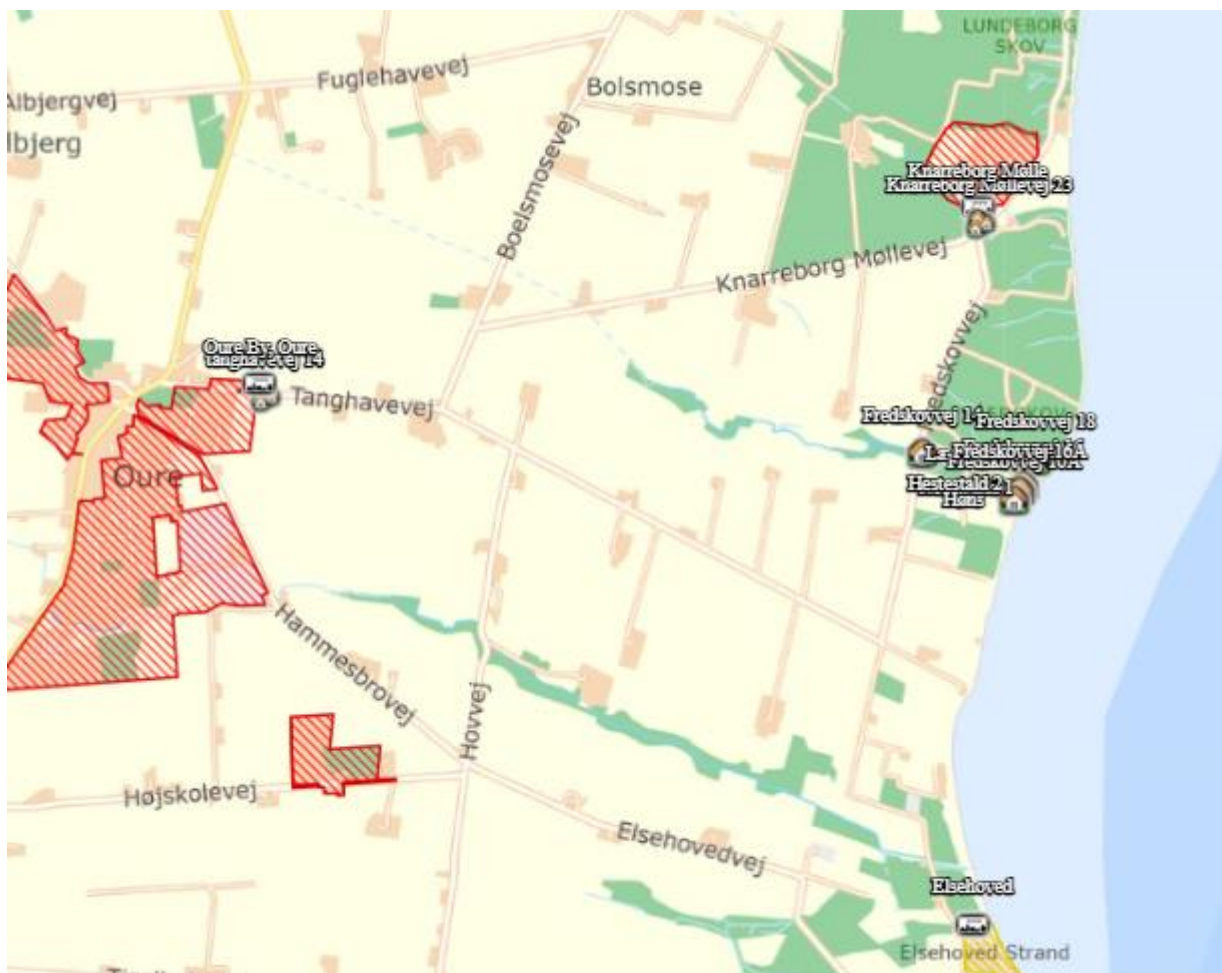
¹⁶ I henhold til "Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen" med standardiseret OML-beregning (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller).

Ansøger har udpeget og beskrevet beliggenheden af de nærmeste enkeltliggende boliger, nærmeste beboelsesbygning samt nærmeste byzone i forhold til alle husdyranlæg.

Svendborg Kommune er enig i ansøgers udpegninger. Svendborg kommune har derudover udpeget nærmeste samlede bebyggelse.

Ved ingen af de udpegede boliger eller områder ligger der andre husdyrbrug, som giver basis for at indregne kumulation. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af beregningspunkterne.

Nærmeste enkeltbeboelser og beboelsesområder i forhold til Fredskovvej 10.

Ansøger har i ansøgningsystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter. Resultatet fremgår af den efterfølgende tabel.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Fredskovvej 10A	0	FMK	8,2*	8,2*	179,5	Ja	▼
 Fredskovvej 14	0	FMK	8,2*	8,2*	217,9	Ja	▼
 Fredskovvej 16	0	FMK	8,2*	8,2*	215,8	Ja	▼
 Fredskovvej 16A	0	FMK	8,2*	8,2*	202,3	Ja	▼
 Fredskovvej 18	0	FMK	8,2*	8,2*	293,4	Ja	▼
 Knarreborg Møllevvej 23	0	FMK	14,7*	14,7*	980,2	Ja	▼
 tanghavevej 14	0	FMK	14,7*	14,7*	2509,7	Ja	▼
 Elsehoved	0	FMK	26,1*	26,1*	1509,8	Ja	▼
 Knarreborg Mølle	0	FMK	26,1*	26,1*	1033	Ja	▼
 Oure By, Oure	0	FMK	26,1*	26,1*	2532,7	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 20 m

Da beregningerne viser, at de krævede lugtgeneafstande er overholdt til alle typer af beboelser og områder, vurderer Svendborg Kommune, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt, og lugt fra staldanlægget vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår om anvendelse af teknologi til begrænsning af lugtemission fra husdyrbruget.

Under afsnittet Rengøring har Svendborg Kommune begrundet det stillede vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøtilladelsen skal fastsættes støjgrænser, som sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der overskrider støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om støj-emissionen (støjudsendelsen), og Svendborg Kommunes orienterende beregning af støj-immissionen (støjbelastningen) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning m.v. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstands-dæmpning m.v.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkilder og fra den interne transport på ejendommen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Fredskovvej 10 er placeret i det åbne land. Nærmeste byzone/lokalplanlagte område i landzone (Campingplads ved Knarreborg) ligger mod nord ca. 900 m. Der er ca. 1,5 km til nærmeste sommerhusområde (Elsehoved).

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at både byzonen og lokalplanområdet er placeret så langt fra anlæggene, at støjbelastningen herfra er uden betydning i disse områder. For enden af Fredskovvej ud mod kysten ligger 7 sommerhuse med en afstand på ca. 250 m til husdyrbruget og med en indbyrdes afstand på mindre end 200 m. Det fremgår af referencelaboratoriets FAO's¹⁷ at blot ved en håndfuld boliger skal der fastsættes støjgrænser for "åben og lav boligbebyggelse". Denne støjgrænse fastsættes for disse boliger.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Vejledende støjgrænser – Miljøstyrelsens vejledning 5/1984

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) Dagperiode	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer) Aftenperiode- og søn- og helligdage	Alle dage kl. 22-7 (½ time) Natperiode	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
Blandet bolig og erhverv	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Åben og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden indenfor den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

¹⁷ <https://referencelaboratoriet.dk/uFAQs/2009-02-en-kommune-spoerger-om-en-naermere-angivet-landsby-med-6-10-beboelser-er-at-betragte-som-boliger-i-det-aabne-land-eller-aaben-lav-boligbebyggelse-kommun/>

Støj-emission

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre støjkloder på husdyrbruget end hestevrinsk. Svendborg Kommune har spurgt ind til mulige støjkloder og er på denne baggrund enig i ansøgers vurdering.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transporter, der kører til og fra ejendommen med gødning og halm to gange årligt. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberegning.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁸ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. I det der er tale om en forholdsvis fast bestand af 15 heste, hvor transport af dyr kun foregår i forbindelse med salg af føl få gange årligt vurderer Svendborg kommune ikke, at det er relevant at fastsætte vilkår om støj fra dyreholdet.

Kommunen har derfor ikke fundet det relevant at foretage en egentlig støjberegning. Og vurderer at støjgrænserne kan overholdes.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

---

¹⁸ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, Afgørelse (naevneneshus.dk)

Fastsættelse af vilkår:

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) Dagperiode	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer) Aftenperiode- og søn- og helligdage	Alle dage kl. 22-7 (½ time) Natperiode	Alle dage kl. 22-7 Maksimalværdi
Blandet bolig og erhverv	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Åben og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden indenfor den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her

- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger har beskrevet, at der ikke gøres brug af maskintyper på husdyrbruget, som frembringer rystelser eller vibrationer med stor udbredelse.

Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne i form af rystelser. Der stilles derfor ikke vilkår om rystelser.

Transport

Ansøgers har oplyst, at transporter som knytter sig til husdyrbruget er som det fremgår af nedenstående tabel.

Transporttype	Nudrift		Ansøgt		
	Antal transporter pr. år	Tidspunkt på døgn	Antal transporter pr. år	Tidspunkt pr. døgn	Periode på år
Dybstrøelse	20	9-16	20	9-16	Forår og efterår
Halm ind	16	9-20	16	9-20	efterår
Foder	3	9-18	3	9-18	Fordelt over året
Heste	1-2		1-2		
Total	41		41		

Svendborg Kommune vurderer, at de få årlige transporter og at der ikke ligger naboer direkte ud til husdyrbrugets tilkørselsveje gør, at der ikke vil være væsentlige gener fra husdyrbrugets transporter.

Støv

Ansøger har beskrevet, at der ikke er støvgener fra husdyrbruget.

Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er væsentlige støvgener fra husdyrbruget. For at kunne gribe ind i tilfælde af støvgener stiller Svendborg Kommune følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til støvgener udenfor husdyrbrugets areal, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
- Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

Ansøger oplyser, at der er placeret en udvendig lyskilde, der er vist med orange pil på nedenstående figur.

Lyskilden er placeret så den lyser ind mod ansøgers egen bygninger. Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for naboer eller forbipasserende. Der stilles ikke vilkår om lys.

Skadedyr

Ansøger oplyser, at der er støbte gulve i staldene, som har reduceret problemet med rotter og at han tager fat i kommunens rottebekæmper, hvis det er et problem. Ansøger oplyser desuden, at der ikke er problemer med fluer, da staldene er tomme både for heste og dybstrøelse i sommerhalvåret.

Ved at bekæmpe skadedyr, sikres det, at der ved driften af husdyrbruget tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering og en generelt god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Under afsnittet Rengøring har Svendborg Kommune stillet vilkår om renholdelse af stalde, som skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af fluer skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Forebyggelse af tilhold af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at steder, hvor foder håndteres og opbevares, renholdes og vedligeholdes. Svendborg Kommune stiller derfor vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Fastsættelse af vilkår:

- Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
- Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald

Ansøger har i miljøansøgningen redegjort for de forekommende typer af affald, samt hvordan affaldet bortskaffes.

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen¹⁹ og af Svendborg Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for erhvervsaffald

https://www.svendborg.dk/sites/default/files/acadre/Files_2270_3477218/bilag_3_-_regulativ_for_erhvervsaffald.pdf.pdf. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Det forudsættes, at husdyrbruget lever op til erhvervsaffaldsregulativet. Svendborg Kommune vurderer, at de eksisterende regler er tilstrækkelige til at undgå forurening med affald og stiller ikke yderligere vilkår til dette.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²⁰, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå spredning af smitstoffer fra døde produktionsdyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Svendborg Kommune vurderer, at kravene også vil sikre mod væsentlige gener for omgivelserne fra afhentningsstedet.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at i særlig grad opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning og, om der skal fastsættes vilkår til driften.

Vurderingen og fastsættelsen af vilkår omfatter ikke udbringningsarealerne, idet den mulige påvirkning af jord, grundvand og overfladevand herfra er håndteret i generelle regler gældende for alle jordbrugsvirksomheder.

I henhold til Kommuneplan 2021-2033 for Svendborg Kommune er nærområdet ved Fredskovvej 10 ikke udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser. Ejendommen ligger desuden udenfor indvindingsopland til almene vandværker og dermed heller ikke i følsomt indvindingsområde eller beskyttelseszone for vandindvinding, det vil sige ikke i et område, hvor særlige restriktioner i forhold til sikring af vandressourcen er påkrævet.

---

¹⁹ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²⁰ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Gødningsproduktion og -håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning. Ansøger har oplyst der er ikke produceres flydende husdyrgødning på ejendommen, og at den faste husdyrgødning ikke opbevares ejendommen, idet den enten lægges i markstak eller udbringes direkte.

I forbindelse med denne tilladelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler på området kan overholdes, for så vidt angår opbevaring af i markstak, idet manglende overholdelse af krav til placering, overdækning m.m. kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand m.v.

Desuden vurderes risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af husdyrgødningen.

Gødningsproduktion

Ansøger har oplyst, at der udelukkende opsamles dybstrøelse fra hesteboksene.

Beregnet gødningsproduktion – normal 2022/23

Dyretype	Staldsystem	Antal produceret ton
Heste (500-700 kg)	Dybstrøelse	77
Høns	Dybstrøelse	0,0165

Den årlige produktion af dybstrøelse fra heste anslås til 77 tons svarende til 110 m³ opsamlet pr. år. Da gødningen opbevares i stalden indtil udbringning på markerne, eller alternativt kan lægges i overdækket markstak, hvis der er tale om kompost, beregnes ikke opbevaringskapacitet.

Gødningshåndtering

Det er desuden oplyst, at dybstrøelsen fra heste køres direkte fra stalden til nedbringning i markerne et par gange årligt. Fra hesteboksene køres hestemøg og halm direkte til udspredding eller i markstak.

På baggrund af ansøgers beskrivelse, og da opbevaring og håndtering af fast og flydende husdyrgødning er reguleret af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderer Svendborg Kommune, at der ikke skal stilles vilkår til opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

Spildevand og tagvand

Ansøger oplyser, at der opsamling i pumpeump, hvorfra vaskevand fra staldene og pumpes op til vogn og udspreddes direkte.

Der stilles ikke vilkår om spildevand.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin

Olie og olieholdige produkter

Svendborg har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 4. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i

overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen. Der stilles vilkår herom.

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget er en dieseltank placeret i laden med et opsamlingskar under. Ud fra ansøgers beskrivelse, vurderer Svendborg kommune at tanken opfylder kravene i de nugældende retningslinjer for indretning af tankpladser. Med udgangspunkt i tankenes placering vurderer Svendborg Kommune, at de nuværende retningslinjer også skal omfatte olietanke og tankpladser på husdyrbruget på Fredskovvej 10, og der stilles derfor vilkår herom.

Ansøger har supplerende oplyst, at der ikke opbevares andre olieholdige produkter eller kemikalier på husdyrbruget, hvorfor der ikke stilles vilkår til dette.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 4.*
- *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Svendborg kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*

Egenkontrol og overvågning

Ansøger har er ikke kommet med forslag til vilkår om egenkontrol.

Svendborg kommune har i ikke i denne tilladelse fundet anledning til at stille vilkår om egenkontrol.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har ikke oplyst om tiltag, der vil blive iværksat i tilfælde af unormale driftssituationer eller uheld.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at da der ikke opbevares flydende husdyrgødning, spildolie eller kemikalier på ejendommen stilles der ikke vilkår om dette.

Offentlighed

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen om tilladelse af husdyrproduktionen på Fredskovvej 10, 5883 Oure ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet. Ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bestemmelser om udvidet offentlighed, men af offentlighedsreglerne i husdyrbruglovens § 56.

Svendborg Kommune skønner dog, at det ansøgte, ikke er af underordnet betydning for naboer orientering om ansøgningen er derfor sendt til ejere af ejendomme, der grænser op til de to matrikler, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret. Lugtekonskvanszonen for ejendommen er 21 m, mens geneafstanden til byzone/sommerhusområde er 26,8 m. Idet geneafstand til byzone er længere end lugtekonskvanszonen skal ejere og lejere inden for den beregnede geneafstand principielt høres. Der er ikke andre ejendomme inden for 26,8 m af lugtcentrum. Materialet er desuden sendt til de parter, der er blevet hørt mht. dispensationer.

Høringen er gennemført i perioden fra 27. juni - 2. august. Svendborg Kommune modtog ingen høringssvar til ansøgningen.

Et udkast til afgørelse været forelagt ansøger i perioden 15. maj - 22. maj 2024, inden afgørelsen blev endeligt meddelt. Svendborg Kommune har indarbejdet ansøgers bemærkninger i tilladelsen.

Konklusion

Svendborg Kommune vurderer at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget. Idet det i tilladelsen er vurderet at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, der kan meddeles dispensation til de afstandskrav der ikke er overholdt. Det ansøgte vil ikke påvirke landskabelige værdier eller forårsage væsentlig virkning på naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.

Desuden vurderes driften af det tilladte husdyrbrug ikke at medføre væsentlig påvirkning af jord, grundvand og overfladevand eller at påvirke omgivelserne væsentligt i form af lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at afgørelsen med de angivne vilkår ikke indebærer væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1. Ansøgers miljøansøgning

Bilag 2. Situationsplaner og opmåling af produktionsarealer

Bilag 3. Dispensation fra Strandbeskyttelseslinjen

Bilag 4. Retningslinjer for tankpladser

Bilag 1. Ansøgers miljøansøgning

Endelig ansøgning:

Alle produktionsarealer bliver drevet med dybstrøelse, Gødningsmåtten i hestebokse og løsdrift tømmes 2 gange årligt. Det er ligeledes planen at læskuret bliver tømt samtidigt. Gødningen spredes enten spredes direkte eller køres ud på markstak, der overdækkes med plastik. Markstakke plastikoverdækkes umiddelbart efter at de er kørt ud. Markstakke spredes ud og nedpløjes efterfølgende umiddelbart efter spredningen.

Erhvervsmæssige lastbiltransporter er primært Svendborg Kommunes affalds afhentning iht. affaldsordningen. Anden erhvervsmæssige transport vil kun omhandle markdriften. Normalt drejer det sig om 2 årlige transport med gødning og såsæd. hertil kommer der den almindelige landbrugsdrift med traktor.

Stald 1: I sommerhalvåret er stalden rengjort og fri for gødningsmåtte. Avlshopper kommer ind kortvarigt (10-15 min) for gynækologiske undersøgelser, behandlinger eller inseminering, samt generelt tilsyn. De er inde kortvarigt 3-4 gange pr. uge. Skulle en hest defækere smides gødningen ud på den fold hesten afgræsser.

Stald 2: Produktionsareal 2 planlægges udvidet med 1 folingsboks mere.

Bygningen er en del af en funktionsopdelt hal, der også fungerer som maskinopbevaring. I forbindelse med tilladelsen den 10. juni 2019 til forlængelse af denne hal blev brandflugtveje også godkendt for personer og heste. Kravet var der blev etableret en 5. dør på sydsiden som flugtvej.

Læskur: Oplysninger fra ansøgning om byggetilladelse til læskur:

- Ansøgning om bygning af en driftsbygning der er nødvendig for landbrugets drift som landbrug med stuttedrift.
- Bygningsareal 48 kvm.

Ang. arealet på de 48 mkvm.: Lovmæssige mindstekrav er ikke nok til at tilgodese værdifulde hestes udvikling, tarv og sikkerhed.

Målet er jo at hestene skal udvikle sig til konkurrenceheste, der er stærke og ikke har erhvervet skader, der kan nedsætte deres præstationer.

Der er søgt om et areal på 48 m for at øge sandsynligheden for at alle vil/tør gå i læ samtidig. De mere dominerende hingsteplage får ikke så let ved at jage de mere underdanige hingsteplage udenfor læbygningen.

De 48 m² nedsætter sandsynligheden for at hingsteplagene får skader efter spark. 2 års hingsteplage vejer ca. 400kg og er næsten lige så store, som når de er udvokset. Hingsteplage i den alder begynder at have hormoner, der styrer deres adfærd. De leger og slås på skift for at prøve hinanden af. Det går voldsomt til - de stejler op ad hinanden, de bider hinanden og kan sparke efter hinanden. Den ene skal kunne undvige for den, som vinder "opgøret".

Normalt regner jeg, at der i løsdrift er 10-14 m² pr. hest alt afhængig af om det er føl, årringe, 2. års eller ældre heste. Opdrættets opvækst og udvikling bliver bedst, når de har plads til at bevæge sig frit mellem hinanden - også når de er inde. Værdifulde heste skal opstaldes så risikoen for skader minimeres.

Driftsbygningen skal give læ for de 2 års hingsteplage, der går på døgnfold hele året. Da de om vintermånederne også skal gå ude hele døgnet er der behov for et læskur iht. kapitel 7 i "*Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste*". De 2 års hingsteplage skal gå på skovengen væk fra gårdens driftsbygninger. Der er lovmæssigt krav om bygning til at give læ og der er behov for at flytte hingsteplage væk fra hopper og hoppeplage, for at skabe ro blandt hestene og sikkerhed for dem der håndterer dem. Da skovengen ligger afskåret fra resten af gårdens bygninger af skov, er det ikke muligt at give adgang til læ uden at opføre en selvstændig bygning.

I sommerhalvåret skal de gå på døgnfold på engen overfor den private fællesvej. i Vinterhalvåret er de ovre på engen i dagtimerne, de lukkes i mere end 12 timer over på den anden side af den private fællesvej, hvor læskuret ligger. Om aftenen inden det bliver mørkt, om natten indtil om morgenen er de på den side hvor læskuret ligger. Planen er at der ikke skal gå flere her end at græsdækket bibeholdes året rundt

Læskuret opføres på en sokkel og med støbt betongulv. Der etableres en pumpeump: Der etableres gulv afløb til en brønd, der kan tømmes med en pumpe, hvis der mod forventningen skulle trænge urin gennem dybstrøelsesmåttten. Læskuret vil altid være velstrøet.

Læskuret bygges som en let konstruktion i træ, med tre lukkede sider og en åben side.

Sidebeklædningen bliver 10cm brædder (25x100) der opsættes med 2,5cm overlapning.

Facaden skal fremstå diskret i forhold til skovbrynet:

- Bygningen får en afdæmpet udformning og den bliver ikke synlig fra Fredskovvejen.
- Bygningen opføres på en diskret placering bag graner og lukket skov på de andre sider

Bygningen opføres i kanten af strandbeskyttelseslinjen og udenfor fredskovspligtige arealer.

Kystdirektoratet har dispenseret til denne bygning J.nr. 19/00523-3, da de er indforstået med nødvendigheden og det lovmæssige behov for læ

For mig er det vigtigt at vi ikke bygger noget dominerende, der skæmmer området. Placeringen her er den, der skæmmer mindst og det var også den løsning kystdirektoratet foretrak.

Bygning 5:

I hønsehuset har vi et mere hobbypræget hønsehold med typisk 10 dværghøns, Der er et aflukket foderrum og et rum til en høne med kyllinger, i tilfælde af en høne får udruget kyllinger, det sker højst for en høne en gang årligt, mere ønsker vi ikke.

Angående "ridebanen" ved skovmatrikel mod syd:

Den bruges meget sjældet som ridebane, da ejendommens drift er stutteri, bruges den primært som luftefold for hopper med nyfødte føl

Hopper med nyfødte føl skal på luftefold ½ til 1 time dagl. afhængigt af vejrliget. De kommer ud alene sammen med deres føl. De bruger luftefolden med hegn omkring indtil føllene har lært at tage sig iagt for det almindelige elektriske hegn. Skulle hoppen undtagelsesvis afsætte gødning på lufteturen opsamles den og lægges ind på hoppens dybstrøelsesmåtte i stalden.

Øvrige forhold:

I maskinhusdelen af stald 2 står en olietank, der tidl er godkendt, Den er placeret således at den følger Svendborg Kommunes retningslinjer

Der er ingen støj fra hestene - højst et hvrinsk ind imellem

Der er ingen støvgener.

Der kan være ganske minimale fluegener hos os selv.

Til- og frakørsel generer ikke naboer, da vi ikke kommer tæt på dem

Svendborg Kommunes affaldsregulativ følges. Affald køres løbende på genbrugsstation, herunder Wrap plastik, tomme gødningssække og såsædsække samt olierester. Vi har ikke selv sprøjtecertifikat så vi har ikke oplageret kemikalier. Veterinærmedicinrester bringes tilbage på dyrehospitalet.

Supplerende i hg.dk (225480) 12/12-2021:

Alle produktionsarealer bliver drevet med dybstrøelse, der enten spredes direkte eller køres ud på markstak, der overdækkes med plastik. Markstakke spredes ud og nedpløjes efterfølgende umiddelbart efter spredningen.

Stald 2 er en del af en funktionsopdelte hal, der også fungerer som maskinopbevaring. I forbindelse med tilladelsen den 10. juni 2019 til forlængelse af denne hal blev brandflugtveje også godkendt for personer og heste.

I maskinhusdelen af stald 2 står en olietank, der tidl er godkendt.

I sommerhalvåret er stalden er rengjort og fri for gødningsmåtte. Avlshopper kommer ind kortvarigt (10-15 min) for gynækologiske undersøgelser, behandlinger eller inseminering, samt generelt

tilsyn. De er inde kortvarigt 3-4 gange pr. uge. Skulle en hest defækere smides gødningen ud på den fold hesten afgræsser.

I hønsehuset har vi et mere hobbypræget hønsehold med typisk 10 dværghøns

Der er en ridebane ved skoven mod syd

Der er ingen støj fra hestene - højest et vrinsk ind imellem

Der er ingen støvgener.

Der kan være ganske minimale fluegener hos os selv.

Til- og frakørsel generer ikke naboer, da vi ikke kommer tæt på dem

Affald køres løbende på genbrugsstation

Tekst om ansøgningen i oprindeligt skema (226567) fra 29/3-2021:

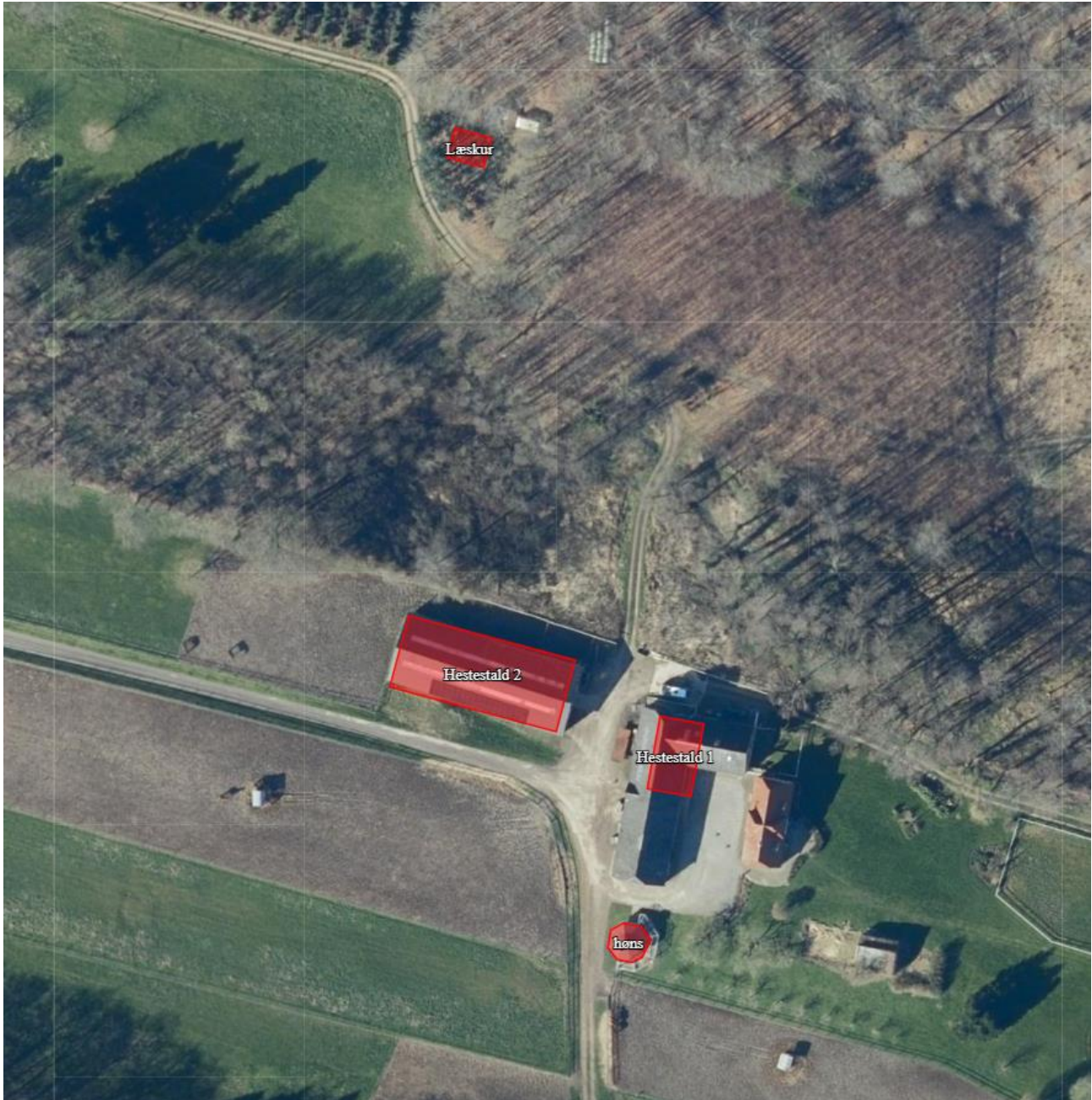
Stutteridrift med 4-5 avlshopper med opdræt. Normalt samlet ca. 15 heste hvor af de 10 er føl og 1-2 års plage. Hestene går i dybstrøelse med fast gulv uden afløb. boksene strøs rigeligt med halm.

Gødningsmåtten køres ud 3 gange årligt, efter det har ligget i mindst 3-4 mdr. Det ligger i markstak, der overdækkes. Det udspreddes 1-2 gange årligt og nedpløjes samme dag

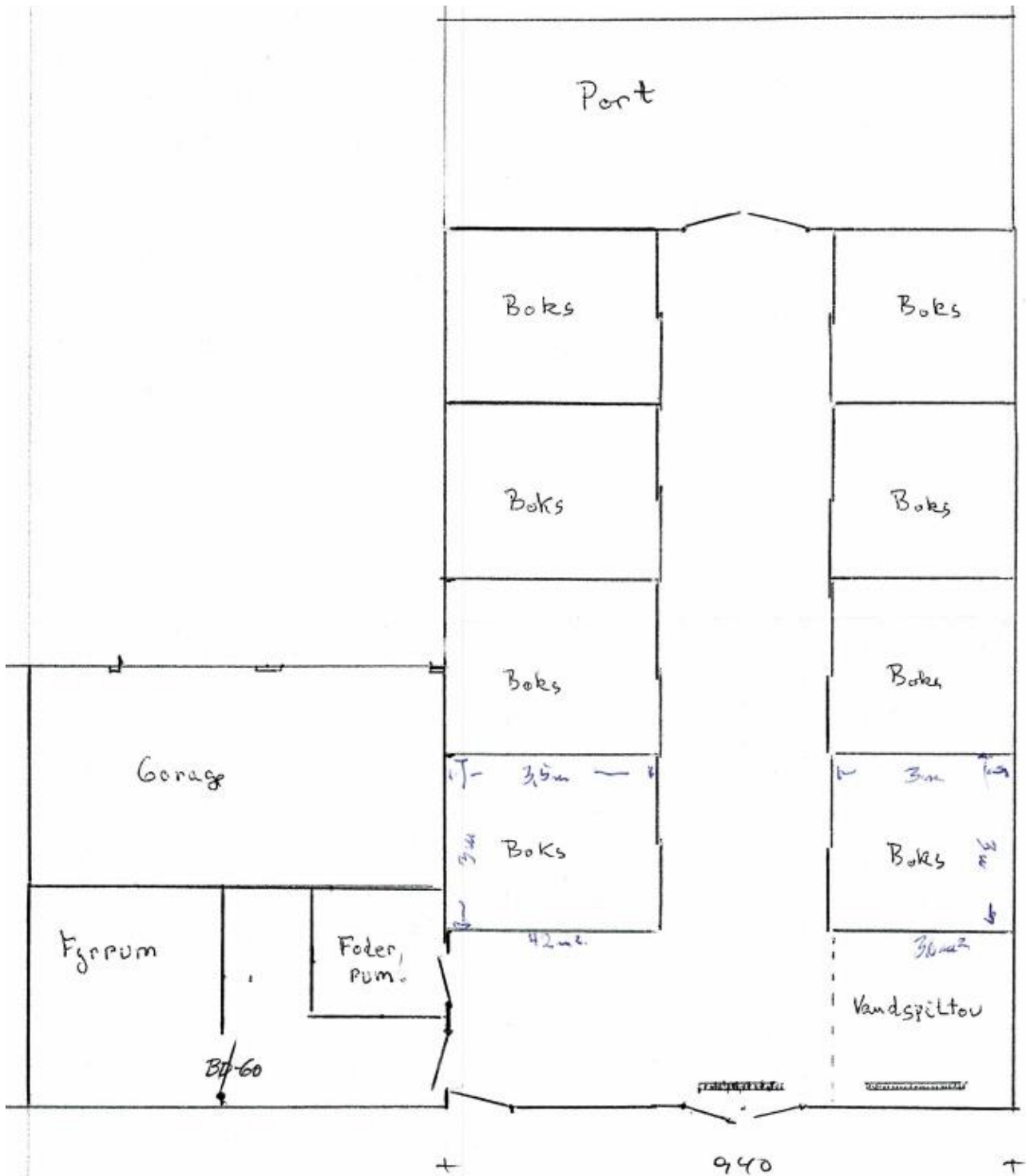

Bilag 2. Situationsplaner og opmåling af produktionsarealer

Oversigt fra ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk:

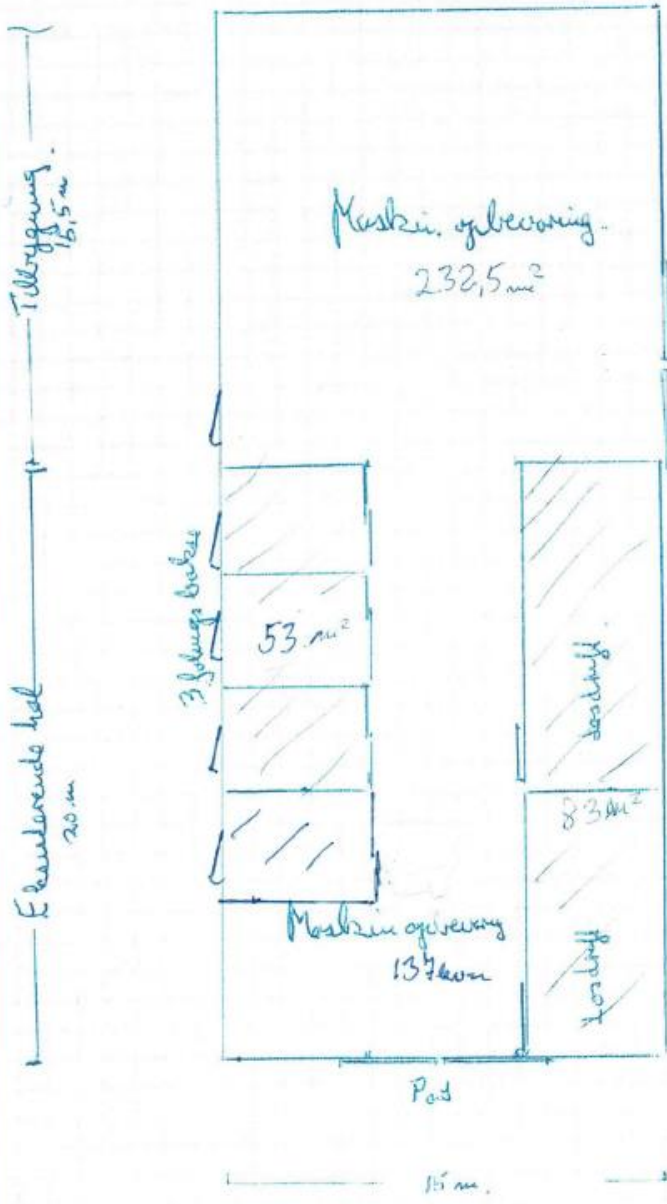
Stald 2

APPROBERET
Gudme Kommune
d. 27. MAJ 2003

Hestestald 2

Maskehal Funktionsopdel

Pod

Produktions areal
 Skud $83 \text{ m}^2 + 53 \text{ m}^2 =$
 136 m^2

Maskin opbevaring:
 $232,5 \text{ m}^2 + 137 \text{ m}^2 = 369,5 \text{ m}^2$

Pod

15 m.

Læskur til heste

Snit tegning

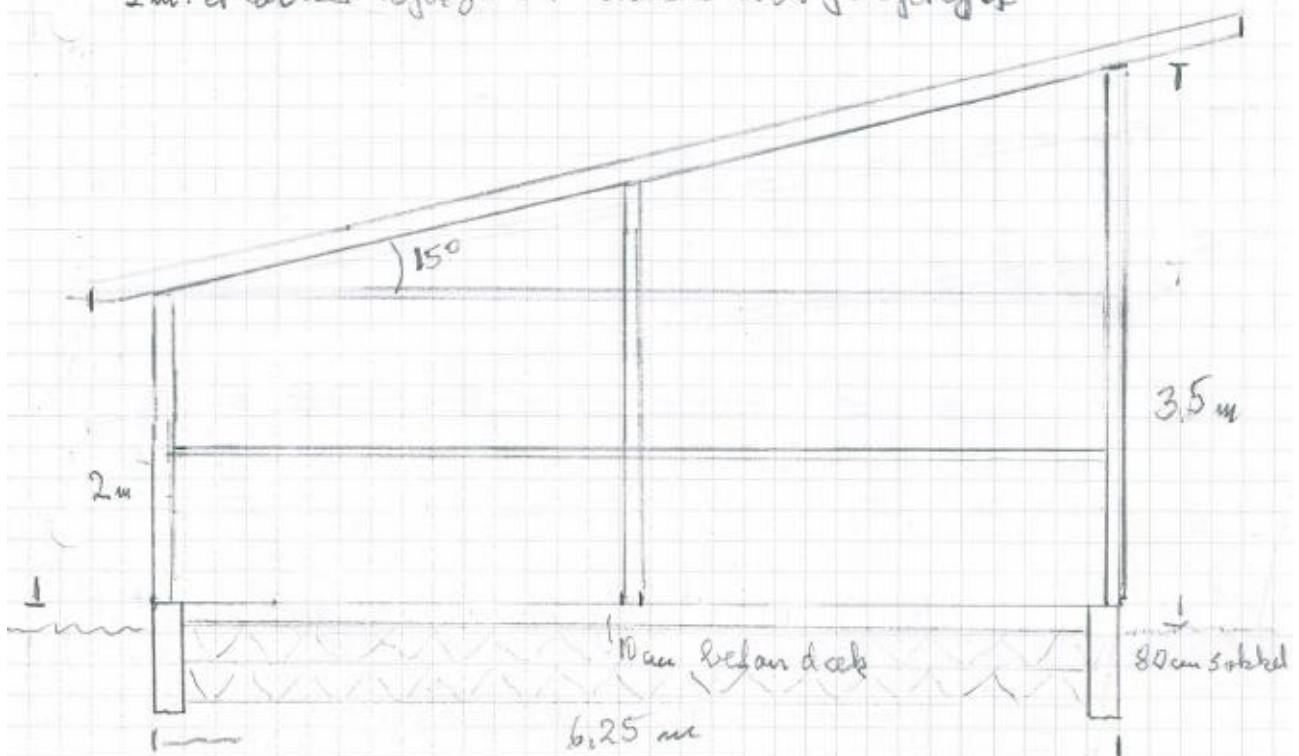
Tog: Spærre 195 mm
Tog lægler
Ethernit plader

Skumbredd 125 x 25 mm

Vægge: Stolper 100 x 100 mm trykimp.
Lægler/Regler 47 x 100 mm —||—

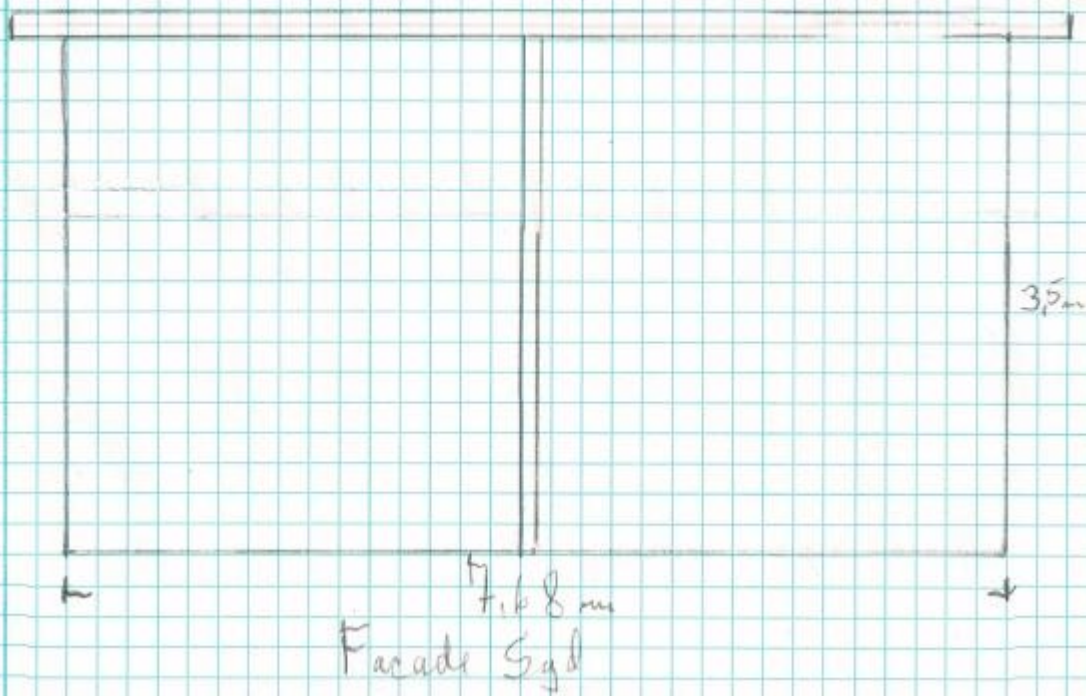
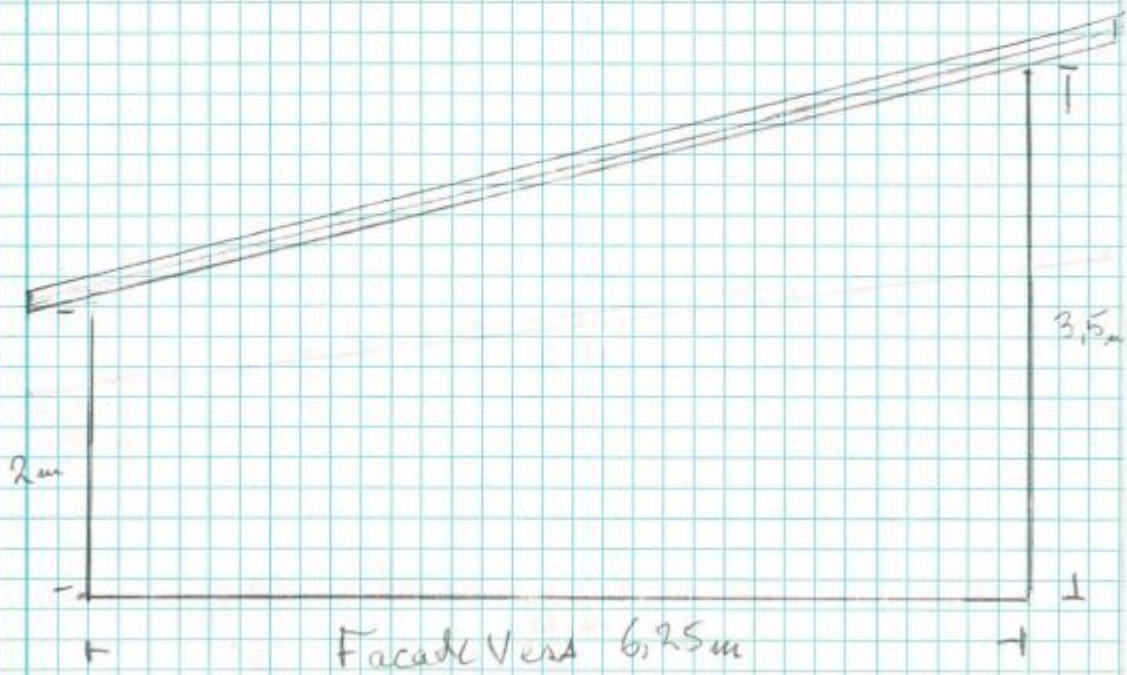
Bekledning: 100 x 25 mm bredde
1 og 2 bekledning med 2,5 cm overlap.

2 m. er laveste højde for at hestene kan gå oprejst

Sokkel Nord-, Syd, Øst og Vestside
Betandæk hele gulvet, soundarmers
2 stk 150 poly styren plader

Facade Leguinas

Bilag 3: Dispensation fra kystdirektoratet

Jens Jørgen Abildskov
Fredskovvej 10,
5883 Oure

Kystdirektoratet
J.nr. 23/08687-2
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
17-11-2023

Dispensation til opførelse af læskur til erhvervmæssigt hestehold inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. nr. 14e, Oure By, Oure i Svendborg Kommune

Ansøgning

Kystdirektoratet meddelte den 8. april 2019 dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til opførelse af et fritliggende læskur til hestehold inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 14e, Oure By, Oure, Fredskovvej 10, 5883 Oure, i Svendborg Kommune. Skuret er ikke opført indenfor afgørelsens gyldighedsperiode, hvorfor du har genansøgt om samme forhold.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om dit projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Dispensationen er meddelt på vilkår, at læskuret skal fjernes i sin helhed, når arealet ikke længere anvendes erhvervmæssigt til afgræsning med heste eller andet dyrehold, der forudsætter adgang til læskur med tørt leje.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nr. 8h, 14e og 58a, Oure By, Oure er beliggende på Fredskovvej 10, 5883 Oure i Svendborg Kommune. Ejendommen er beliggende i landzone og er noteret som landbrugsejendom. Ejendommen er ifølge oplysninger fra BBR på knap 25 ha og drives erhvervsmæssigt med hestehold som stutteri. Matr. nr. 14e er beliggende i den udvidede strandbeskyttelseslinje, omtrent 290 m fra kysten.

Figur 1. Ortofoto 2022. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Læskurets placering er vist med rød prik.

Kystdirektoratet meddelte den 8. april 2019 henholdsvis tilladelse og dispensation til flere driftsbygninger på ejendommen, herunder til et fritliggende læskur til heste på matr. nr. 14e. Ansøgningen er ikke udnyttet indenfor gyldighedsperioden på 3 år, for så vidt angår læskuret, hvorfor ansøger har genansøgt om fornyet dispensation.

Af ansøgningen fremgår blandt andet, at ejendommen drives erhvervsmæssigt som stutteri for varmblodsheste. Af hensyn til arbejdssikkerhed og hestenes trivsel, er det nødvendigt at opdele hestene i den periode, hvor hopperne er i brunst.

Stutteriets 2-årige hingsteplage sættes derfor på græs, på en mindre fold, der er beliggende for sig selv, afskåret fra den øvrige del af ejendommen. I henhold til lov om hestehold, § 19, så skal den ansvarlige for hesteholdet sørge for, at heste, der går ude i vinterperioder og i perioder med vinterlignende vejr og i mere end 12 timer, har adgang til et skur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje. Bygningens størrelse skal tilgodese dyrenes behov for plads, herunder for at undgå konflikter. Da folden ligger afskåret fra resten af gårdens

bygninger af skov, er det ikke muligt at give adgang til læ uden at opføre en selvstændig bygning. Bygningen opføres i kanten af strandbeskyttelseslinjen og uden for det fredskovspligtige areal.

Ansøger oplyser, at da der er tale om iltre heste, vil et areal på 48 m² være passende.

Skuret opføres herefter som en let konstruktion i træ, med tre lukkede sider og en åben side. Bygningen opføres som vist på nedenstående billede, med ensidigt taghæld. Skurets gulv støbes, eller dækkes med fliser, af hensyn til at sikre tilstrækkelig afvanding, jf. § 19, stk. 3 i lov om hestehold.

Figur 2, billede af læskur, fra ansøgning

Figur 3, placering af læskur, fra ansøgning

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen) ligger ca. 5,8 km mod øst.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til området, samt at arealets anvendelse til afgræsning for heste ikke ændres. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 1, nr. 6 forudsætter bygninger, der er erhvervmæssigt nødvendige for den pågældende ejendoms drift som jordbrugsejendom ikke dispensation, når bygningerne opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse. Kystdirektoratet skal alene godkende nærmere beliggenhed og ydre udformning. Umiddelbar tilknytning anses for at være op til omtrent 20 m. Allerede fordi det ansøgte læskur er beliggende uden tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, er læskuret ikke omfattet af undtagelsen. Det ansøgte skal herefter behandles efter § 65 b, stk. 1.

Kystdirektoratet finder, at skuret må anses for nødvendigt for driften af ejendommen, da der er krav om læ og adgang til tørt leje til de heste, der går på arealet. Uden læskuret, vil arealet reelt ikke kunne anvendes som afgræsningsareal som led i ejendommens erhvervmæssige drift. Skuret opføres på en diskret placering og med en afdæmpet udformning, hvorfor direktoratet finder, at der ikke er kystlandskabelige forhold, der taler afgørende imod en dispensation.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod

det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på ovenstående baggrund, og efter en samlet vurdering, dispensation til opførelse af læskur, som ansøgt. Da skuret opføres uden tilknytning til den øvrige bebyggelse, fastsættes der vilkår om fjernelse, når det ikke længere er nødvendigt som læskur for dyr som led i ejendommens *erhvervs*mæssige drift.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, svendborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, o.ostergaard@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 4: Retningslinjer for indretning af tankpladser

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Aflob og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Svendborg Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Svendborg Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie-tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Svendborg Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Svendborg Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.svendborg.dk

Kultur, Erhverv og Udvikling Svendborg Kommune

Erhverv, Bolig og Natur
keu@svendborg.dk

www.svendborg.dk

Erhverv, Bolig og Natur

3. udgave

Februar 2017

Svendborg
Kommune

Retningslinier for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.